

เอกสารประกอบการศึกษา
สภาพที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี
ทำหน้าที่พัฒนาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน
วันที่ ๒๒ ตุลาคม - ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๙

เล่ม ๑

ศูนย์บริการเอกสารและค้นคว้า
สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

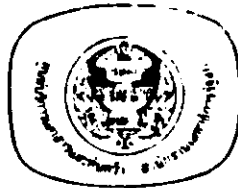
3961174282

#566431

วันที่ 13 ส.ค. 1952

เลขทะเบียน ๒-21993 ก.๑

เลขหมู่.....

๗๑
10
5-9
340
2519

เอกสารประกอบการพิจารณา

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

สภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี
ทำหน้าที่สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน

(วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๑๔ - วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๔)

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

519ก
1

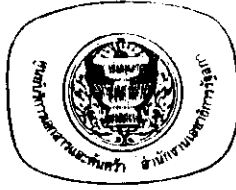

สารบัญ

อ.พ.

๑. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑

๒. ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ
กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ๔๕

๓. ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งจังหวัดพะเยา
พ.ศ. ....
ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดพะเยา
พ.ศ. ๕๙

๔. ร่างพระราชบัญญัติกำหนดอำนาจ ภาระวง
การคลังในการค้าประกัน (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ๙๐

๕. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการลำรองตำแหน่ง
ข้าราชการการเมืองบางตำแหน่ง พ.ศ. ....
ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑๒๖
๖. ร่างพระราชบัญญัติบริหารราชการกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๑๕๗
-

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร.๖

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

สารบัญ

๑. คำนำ
๒. สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑
๓. สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๓
๔. ปัญหากฎหมายในการได้รับการแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภา
ปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ๕
๕. คุณสมบัติข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการฝ่ายตุลาการ
และข้าราชการพลเรือน ๑๑
๖. ข้อสังเกต ๑๘
๗. บทสรุป ๒๑

ภาคผนวก

- ประวัติโดยสังเขปของพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ..... (๑)
  - ประวัติโดยสังเขปของพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ..... (๒)
-

คำนำ

คณะรัฐมนตรี ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน

บทบัญญัติแห่งกฎหมายมีใจห้ามข้าราชการพลเรือน ใ้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๘ ก็มีใ้มีบทบัญญัติห้ามไว้เช่นกัน ในการนี้ข้าราชการอัยการ ผู้พิพากษา ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในค่านกฎหมายตลอดจนประสบการณ์การทำงาน ได้ถูกจำกัดไว้ในกรณีใ้ไปดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้น

คณะรัฐมนตรี ได้ใ้เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ สรุปลใ้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๘ ได้กำหนดใ้สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน มีหน้าที่แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ เพื่อวางรากฐานการปกครองใ้เหมาะสมแก่ภาวะทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ฯลฯ

ร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับนี้จึงเป็นการแก้ไขเพิ่มเติม

ในการที่ข้าราชการอัยการ ผู้พิพากษาอาจจะได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ได้โดยมิขัดต่อบัญญัติแห่งกฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าวมาแล้วนี้ เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนที่อาจได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้ได้กล่าวถึงการได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ตลอดจนคุณสมบัติ ข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการฝ่ายตุลาการ และข้าราชการพลเรือน มาแสดงไว้รวมทั้งหสรูปและข้อสังเกตที่ควรพิจารณาค้นอกจากนี้ในภาคผนวกได้กล่าวถึงประวัติโดยสังเขปของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการและพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการมาสรุปไว้เป็นพื้นฐานเพื่อประกอบการพิจารณาของท่าน

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๒. ผู้เสนอ

คณะรัฐมนตรี

๓. หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่าย

อัยการ พ.ศ. ๒๕๐๓

๔. เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดให้สภา
ปฏิรูปการปกครองแผ่นดินมีหน้าที่แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ เพื่อวาง
รากฐานการปกครองที่เหมาะสมแก่ภาวะทางการเมือง เศรษฐกิจ
และสังคมของประเทศ และสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน จะปฏิบัติ

หน้าที่ดังกล่าวให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญได้ สถาปนา
การปกครองแผ่นดินจะต้องประกอบด้วย สมาชิกซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ในสาขาวิชาการ หรือเป็นผู้มีประสบการณ์ในการประกอบการต่าง ๆ
จึงสมควรให้ข้าราชการอัยการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาหนึ่ง มีสิทธิ
ได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินได้เช่นเดียวกับ
ข้าราชการพลเรือน ซึ่งมีสิทธิอยู่แล้ว จึงจำเป็นต้องตราพระราช
บัญญัติขึ้น

๕. สาระสำคัญ

ให้ยกเลิกความใน (จ) ของ (ง) ในมาตรา ๒๔ แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งแก้ไข
เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๐๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(จ) เมื่อข้าราชการอัยการผู้ใด ก.อ. ได้สอบสวน
พิจารณาเห็นว่าขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๓ (ง) หรือ (๑๑) หรือ
ขาดจากสมาชิกภาพแห่งเนติบัณฑิตยสภา หรือไปดำรงตำแหน่งทาง
การเมือง เว้นแต่กรณีดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครอง
แผ่นดิน"

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๒. ผู้เสนอ

คณะรัฐมนตรี

๓. หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่าย

ตุลาการ พ.ศ. ๒๔๘๑

๔. เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดให้สภา
ปฏิรูปการปกครองแผ่นดินมีหน้าที่แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ เพื่อวาง
รากฐานการปกครองที่เหมาะสมแก่ภาวะทางการเมือง เศรษฐกิจ
และสังคมของประเทศ และสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน จะต้อง
ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาการ หรือเป็นผู้มี

ประสบการณ์ในการประกอบการต่าง ๆ จึงสมควรให้ผู้ที่พิพากษาซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาหนึ่ง มีสิทธิได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาปฏิบัติการปกครองแผ่นดิน ได้เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือน ซึ่งมีสิทธิอยู่แล้ว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติขึ้น

๕. สาระสำคัญ

ให้ยกเลิกความใน (ง) ของ (๑) ในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๔๘๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(ง) เมื่อข้าราชการตุลาการผู้ใด ก.ต. ได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่าขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๐ (๑) หรือ (๑๑) หรือขาดจากสมาชิกภาพแห่งเนติบัณฑิตยสภา หรือไปดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เว้นแต่กรณีตามความในมาตรา ๑๗ วรรคสอง หรือกรณีดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาปฏิบัติการปกครองแผ่นดิน"

ปัญหากฎหมายในการได้รับการแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาปฏิรูป
การปกครองแผ่นดิน

คณะรัฐมนตรีเสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตุลาการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เนื่องจากการปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๘ สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาการ หรือเป็นผู้มีประสบการณ์ในการประกอบการต่าง ๆ คณะรัฐมนตรีต้องการให้ข้าราชการอัยการ และผู้พิพากษาอาจได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิก สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน แต่เนื่องจากในขณะนี้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๖ มาตรา ๒๘ กำหนดให้ข้าราชการอัยการที่ไปดำรงตำแหน่งการเมือง ออกจากราชการ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๒๖ กำหนดให้ข้าราชการตุลาการที่ไปดำรงตำแหน่งการเมือง ออก

จากราชการ และการเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน
 ถือเป็นตำแหน่งการเมือง ดังนั้นพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับนี้ จึงขัด
 กับการปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
 พุทธศักราช ๒๕๑๙ ที่จำกัดข้าราชการอัยการ และผู้พิพากษาซึ่ง
 เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาของตน มิให้ได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภา
 ปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ.
 ๒๕๐๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่าย
 อัยการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๗ และพระ ราชบัญญัติระเบียบ
 ข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๑๖ มีลักษณะแตกต่างจาก
 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งกำ
 หนดในมาตรา ๒๔ ว่า ผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพล
 เรือน ต้องมีคุณสมบัติทั่วไป ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการ
 เมือง ซึ่งมี ๒๓ ตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติข้าราชการการ
 เมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ คือ

๑. นายกรัฐมนตรี

๒. รองนายกรัฐมนตรี

๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
๔. รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
๕. รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
๖. รัฐมนตรีว่าการทบวง
๗. รัฐมนตรีช่วยว่าการทบวง
๘. รัฐมนตรี
๙. ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี
๑๐. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
๑๑. รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
๑๒. เลขาธิการนายกรัฐมนตรี
๑๓. รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง
๑๔. เลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๕. เลขานุการประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๖. โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๗. รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๘. เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

๑๙. ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 ๒๐. เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการทรวง
 ๒๑. ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการทรวง
 ๒๒. เลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
 ๒๓. ผู้ช่วยเลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
 คำนันข้าราชการพลเรือน จึงอาจจะได้รับแต่งตั้งเป็น

สมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน เพราะว่าสมาชิกสภาปฏิรูป
 การปกครองแผ่นดิน เป็นตำแหน่งการเมือง มิใช่เป็นตำแหน่งข้าราชการการเมือง ซึ่งกำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘

ส่วนเหตุผลในการที่ข้าราชการพลเรือน ไม่สามารถ
 เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา ก่อนมีการปฏิรูป
 การปกครองแผ่นดินนั้น เนื่องจาก รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
 ไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑ ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐๓ ว่า "สมาชิก
 วุฒิสภา และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องไม่ดำรงตำแหน่ง หรือหน้า
 ที่ใดในหน่วยราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ..."

แต่เมื่อมีการปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑ สิ้นสุดลง ตามคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๓ ข้าราชการพลเรือนจึงอาจจะดำรงตำแหน่งการเมือง เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๔ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มิได้ห้ามไว้

ส่วนข้าราชการอัยการ และข้าราชการตุลาการ นั้น ถึงแม้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๔ มิได้มีบทบัญญัติห้ามเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๐๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๗ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๔๙๖ บัญญัติไว้ มิให้ ข้าราชการอัยการ และข้าราชการตุลาการดำรงตำแหน่งการเมือง ซึ่งสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ถือว่าเป็นตำแหน่งการเมือง จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับนี้เพื่อให้ข้าราชการอัยการ และข้าราชการตุลาการ อาจจะได้รับแต่งตั้ง

เป็นสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินได้เช่นเดียวกับข้าราชการ
พลเรือน

คุณสมบัติข้าราชการฝ่ายอัยการ ตามมาตรา ๒๓ ของพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๐๓

มาตรา ๒๓ ผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการ
การอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย ต้อง

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบสามปี

(๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองในระบอบรัฐ-
ธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ

(๔) (ก) เป็นธรรมศาสตร์บัณฑิตหรือนิติศาสตร์บั
ทิต หรือสอบไล่ได้วิชากฎหมายชั้นเนติบัณฑิต จากโรงเรียนกฎหมาย
กระทรวงยุติธรรม หรือสอบไล่สำเร็จวิชากฎหมายจากคณะนิติศาสตร์
และรัฐศาสตร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยใน พ.ศ. ๒๔๗๖ หรือสอบ
ไล่ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายจากต่างประเทศ ซึ่ง
ก.อ. เห็นว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี และ

(ข) สอบไล่ได้วิชากฎหมาย จากสำนักอบรมศึกษา
กฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

(๕) เป็นสามัญสมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภา

- (๖) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกพักราชการ
- (๗) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (๘) ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว
- (๙) ไม่เป็นผู้เคยถูกไล่ออก ปลดออกหรือให้ออกจากราชการเพราะกระทำผิดวินัย
- (๑๐) ไม่เป็นผู้เคยรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๑๑) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือจิตพินเพื่อนไม่สมบูรณ์ หรือมีกายทุพพลภาพหรือเป็นโรคที่ระบุนไว้ในกฎกระทรวง
- (๑๒) เป็นผู้ที่คณะกรรมการแพทย์มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน ซึ่ง ก.อ. จะได้กำหนดตัว ได้ตรวจร่างกายและจิตใจแล้ว และ ก.อ. ได้พิจารณารายงานของแพทย์เห็นว่า สมควรรับสมัครได้

ให้ ก.อ. มีอำนาจวางระเบียบเพื่อตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกก่อนที่จะรับสมัครได้

คุณสมบัติข้าราชการอัยการ ตามมาตรา ๒๘

"มาตรา ๒๘ . . . . (๑) การให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ เพราะเหตุทดแทน ให้ทำได้เฉพาะเหตุดังนี้ . . . . (๖) . . . ไปดำรงตำแหน่งการเมือง . . . ."

คุณสมบัติข้าราชการฝ่ายตุลาการ ตามมาตรา ๒๐ ของพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๔๑๗

มาตรา ๒๐ ผู้สมัครสอบคัดเลือก เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการ
 การตุลาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา ต้อง

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปี

(๓) เป็นผู้เสื่อมใส่ในการปกครอง ในระบอบ
 รัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ

(๔) (ก) เป็นธรรมศาสตร์บัณฑิต หรือนิติศาสตร์
 บัณฑิต หรือสอบไล่ได้วิชากฎหมายชั้นเนติบัณฑิตจากโรงเรียนกฎหมาย
 กระทรวงยุติธรรม หรือสอบไล่สำเร็จวิชากฎหมายจากคณะนิติศาสตร์
 และรัฐศาสตร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยใน พ.ศ. ๒๔๑๖ หรือสอบ
 ไล่ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายจากต่างประเทศ ซึ่ง
 ก.ต. เห็นว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี และ

(ข) สอบไล่ได้วิชากฎหมายจากสำนักอบรมศึกษา
 กฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

(๕) เป็นสามัญสมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภา

(๖) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกพักราชการ

- (๑) ไม่เป็นผู้ที่มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (๘) ไม่เป็นผู้ที่มีหนี้สินพันตัว
- (๙) ไม่เป็นผู้เคยถูกไล่ออกหรือปลดออกจากราชการ
- (๑๐) ไม่เป็นผู้เคยรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๑๑) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือจิตพินเพื่อนไม่สมบูรณ์ หรือมีกายทุพพลภาพ หรือเป็นโรคที่ระบุไว้ในกฎกระทรวง
- (๑๒) เป็นผู้ที่คณะกรรมการแพทย์มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน ซึ่ง ก.ต. จะได้กำหนดตัวได้ตรวจร่างกาย และจิตใจแล้ว และ ก.ต. ได้พิจารณารายงานของแพทย์เห็นว่าสมควรรับสมัครได้

ให้ ก.ต. มีอำนาจวางระเบียบ เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกก่อนที่จะรับสมัครได้

คุณสมบัติข้าราชการตุลาการ ตามมาตรา ๒๖

"มาตรา ๒๖ .....(๑) การให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ เพราะเหตุทดแทนทำได้เฉพาะเหตุดังนี้.....(ง)...ไปดำรงตำแหน่งการเมือง หรือเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เว้นแต่กรณีตามความในมาตรา ๑๑ วรรคสอง"

คุณสมบัติทั่วไปของข้าราชการพลเรือน ตามมาตรา ๒๔ ของพระราช

บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔

มาตรา ๒๔ ผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็น ข้าราชการพลเรือนต้องมีคุณสมบัติทั่วไป ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี
- (๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- (๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง
- (๕) ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพ จนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบหรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.
- (๖) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งให้พักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น
  - (๑) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี
  - (๔) ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว
  - (๘) ไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลาย

(๑๐) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือผิดลหุโทษ

(๑๑) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากรัฐวิสาหกิจ

(๑๒) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก หรือปลดออก เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือตามกฎหมายอื่น

(๑๓) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออกเพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือตามกฎหมายอื่น

(๑๔) ไม่เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการ

ผู้ที่ขาดคุณสมบัติตาม (๑) (๔) (๕) (๑๐) หรือ (๑๔) ก.พ. อาจพิจารณาขวนขวายให้เข้ารับราชการได้ส่วนผู้ที่ขาดคุณสมบัติตาม (๑๑) หรือ (๑๒) ถ้าผู้นั้นได้ออกจากงาน หรือออกจากราชการไปเกินสองปีแล้ว หรือขาดคุณสมบัติตาม (๑๓) ถ้าผู้นั้นได้ออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสามปีแล้วและมีใช้เป็นกรณีออกจากงานหรือออกจากราชการเพราะกระทำผิดในกรณีทุจริตต่อหน้าที่

ก.พ. อาจพิจารณาขเว้นให้เข้ารับราชการได้ มติของ ก.พ.
ในการประชุมปรึกษายกเว้นเช่นนี้ตองเป็นเอกฉันท์ การลงมติให้กระ
ทำโดยลับ

ข้อสังเกต

๑. การให้ข้าราชการตุลาการไปทำงานในตำแหน่งกา
เมืองในกระทรวงยุติธรรม ให้รัฐมนตรีสั่งได้เมื่อ ก.ค. เห็นชอบด้วย
ในระหว่างที่ปฏิบัติงานเช่นนี้ ข้าราชการตุลาการผู้นั้น จะทำกา
พิจารณาพิพากษาคดีมิได้ (ตามมาตรา ๑๗ วรรค ๒ ของพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๖) แสดงให้เห็นว่า
เมื่อข้าราชการตุลาการไปทำงานในตำแหน่งการเมือง แม้ภายในกร
ทรวงของตน กฎหมายยังมีได้ให้ข้าราชการผู้นั้นทำการพิจารณาพิพา
ษาคดี จึงควรพิจารณาว่าการให้ข้าราชการฝ่ายอัยการ และขาร
การฝ่ายตุลาการซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแ
ดิน มาทำหน้าที่นิติบัญญัติแล้วควรจะระงับการปฏิบัติงานปกติทางค
อัยการหรือตุลาการหรือไม่ ภายในระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง สมาชิก
สภาปฏิรูปการปกครอง เมื่อสมาชิกภาพในสภาปฏิรูปการปกครองแ
ดินสิ้นสุดลง ก็สามารถปฏิบัติงานทางค่านอัยการ และตุลาการต่อไปได้

๒. มาตรา ๒๔ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งกำหนดให้ข้าราชการอัยกา

ที่ไปดำรงตำแหน่งการเมืองออกจากราชการ นั้น ประกาศใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๑ แต่ในประวัติศาสตร์การปกครองของไทย ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๐๑ จนถึงปัจจุบัน ก็มีการแต่งตั้งข้าราชการฝ่ายอัยการ เป็นสมาชิกสภาาร่างรัฐธรรมนูญ และสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มาแล้ว

และมาตรา ๒๖ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๔๙๑ ซึ่งกำหนดให้ข้าราชการตุลาการที่ไปดำรงตำแหน่งการเมืองออกจากราชการนั้น ประกาศใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๑ แต่ก็มี การแต่งตั้งข้าราชการฝ่ายตุลาการ เป็นสมาชิกสภาาร่างรัฐธรรมนูญและสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในระยะเวลา พ.ศ. ๒๔๙๑ มาจนถึงปัจจุบันเช่นกัน

๓. เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้แสดงเจตนารมย์ เพื่อให้ข้าราชการฝ่ายอัยการและข้าราชการฝ่ายตุลาการ มีสิทธิได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ได้ เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนซึ่งมีสิทธิอยู่แล้ว

คำว่า "มีสิทธิ" ได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปการ

ปกครองแผ่นดิน อาจจะทำให้เกิดปัญหาในการตีความได้ เพราะคำว่า "สิทธิ" นั้นหมายถึง ทุกคนที่มีสิทธิ ย่อมได้รับการแต่งตั้ง เป็นสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน นอกจากผู้ที่สละสิทธิ ดังนั้นบุคคลที่มีสิทธิและยังมีเจตจำนงจะรับสิทธินั้น อาจเรียกร้องสิทธิของตนในกรณีที่ไม่ได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาปฏิรูป ถ้าหากจะใช้ถ้อยคำที่ชัดเจนกว่าคำว่า "จึงสมควรให้ข้าราชการอัยการ (หรือผู้พิพากษา) ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาหนึ่ง มีสิทธิได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินได้เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือน ซึ่งมีสิทธิอยู่แล้ว" ก็อาจจะทำได้เป็นต้นว่า

"จึงไม่สมควรให้มีบทบัญญัติของกฎหมายห้ามอัยการ (หรือผู้พิพากษา) ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาหนึ่ง เป็นสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือน ซึ่งมีได้มีบทบัญญัติของกฎหมายห้ามไว้"

บทสรุป

การเสนอร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับนี้ เพื่อให้ข้าราชการ
การฝ่ายอัยการและข้าราชการฝ่ายตุลาการอาจจะได้รับแต่งตั้ง เป็น
สมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือน
ซึ่งสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ควรประกอบด้วยสมาชิก ซึ่งเป็นผู้
ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาการ หรือเป็นผู้มีประสบการณ์ในการประกอบ
การต่าง ๆ เพื่อฟื้นฟูเสถียรภาพของประเทศทั้งทางเศรษฐกิจ และ
การเมือง และเร่งเร้าให้ประชาชนเกิดความสนใจ และตระหนักใน
หน้าที่ของตน ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๑๘

สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินนี้จะทำหน้าที่นิติบัญญัติ และ
แก้ไขรัฐธรรมนูญ เพื่อให้มีรัฐสภาที่ประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎร ซึ่ง
สมาชิกมาจากการเลือกตั้ง และวุฒิสภาซึ่งสมาชิกมาจากการแต่งตั้งภายใน
ในกำหนด ๔ ปีนับแต่วันใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธ
ศักราช ๒๕๑๘

ดังนั้นการที่จะแก้กฎหมายให้ข้าราชการทุกประเภท มี
สิทธิเท่าเทียมกันในด้านต่าง ๆ จึงเป็นการเหมาะสมที่จะกระทำ

חכמת אברהם

๑. ประวัติโดยสังเขปของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

๑.๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

พ.ศ. ๒๕๐๓

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พนักงานอัยการมีตำแหน่งหน้าที่เป็นนายแผ่นดิน และมีกฎหมายบัญญัติให้มีอำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับการอำนวยความยุติธรรม แก่ประชาชนไว้มากหลาย ซึ่งจำเป็นต้องใช้บุคคลที่มีคุณสมบัติ ความรู้และความสามารถอย่างเดียวกันกับข้าราชการตุลาการและโดยที่การปฏิบัติงานของพนักงานอัยการเป็นไปโดยอิสระ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายทำนองเดียวกับงานของตุลาการ จึงสมควรกำหนดระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่เป็นพนักงานอัยการไว้ใช้บังคับ แก่พนักงานอัยการ ทำนองเดียวกับข้าราชการตุลาการ เพื่อส่งเสริมระบบการยุติธรรมของประเทศไทยให้ดียิ่งขึ้น

๑.๒) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๕

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ

เพื่อให้ข้าราชการอัยการมีฐานะเช่นเดียวกับข้าราชการอื่น ๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับเงินเดือนระหว่างที่ถูกล้างพักราชการและบัตรประจำตัวของข้าราชการ

๑.๓) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๗

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ เนื่องจากได้มีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยพนักงานอัยการ จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการอัยการ พ.ศ. ๒๕๐๓ ให้สอดคล้องกัน

๑.๔) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๐

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ เนื่องจากอัตราเงินเดือนข้าราชการฝ่ายอัยการ ยังไม่เหมาะสมสมควรปรับปรุงเสียใหม่ จึงจำเป็นต้องแก้ไขบัญญัติอัตราเงินเดือนท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๐๓

๑.๕) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๖

(๓)

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อปรับปรุงบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการอัยการ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

๒. กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๐๓

๒.๑ กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๐๔) ว่าด้วยการเล่นชั้น
เงินเดือนข้าราชการอัยการในชั้นหนึ่ง ๆ

เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ เล่นชั้นเงินเดือนข้าราชการอัยการ ซึ่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๐๓ มาตรา ๑๘ บัญญัติให้เล่นชั้นเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ในกฎกระทรวง

๒.๒ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ว่าด้วยโรค

เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เพื่ออนุวัติตามมาตรา ๒๓(๑๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งบัญญัติว่า ผู้สมัครสอบคัดเลือก เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วยต้อง ฯลฯ (๑๑) ไม่เป็น

ฯลฯ โรคที่ระบุนไว้ในกฎกระทรวง

๒.๓ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ว่าด้วย
การแต่งตั้งสตรีเข้ารับราชการในตำแหน่งข้าราชการอัยการ

เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่
ราชการในหน้าที่ข้าราชการอัยการในปัจจุบันยังไม่เป็นการเหมาะสม
ที่จะแต่งตั้งสตรีเข้ารับราชการในตำแหน่งข้าราชการอัยการ

๒.๔ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ว่าด้วย
การเทียบตำแหน่งข้าราชการอัยการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ ด้วย
กรมอัยการจะมีตำแหน่งอัยการพิเศษประจำกรม ซึ่งเป็นตำแหน่งที่
เรียกชื่ออย่างอื่น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงเทียบกับตำแหน่งที่
ระบุนไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

๒.๕ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ว่าด้วย
การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการอัยการในชั้นหนึ่ง ๆ

เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้คือ เพื่อให้
ผู้ที่ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการในเดือนแรกของปีไม่ว่าในวันใดและ
ใหญ่ที่ได้รับเลื่อนตำแหน่งโดยไม่ได้เลื่อนเงินเดือน ได้รับการพิจารณา

(๕)

เลื่อนเงินเดือนในรอบปีได้

๒.๖ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๖ (พ.ศ.๒๕๑๗) ว่าด้วยการ
เลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการอัยการในชั้นหนึ่ง ๆ

เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เพื่อให้
ผู้ที่ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าเก้าเดือน โดยนับ
ถึงเดือนสุดท้ายของปี และผู้ซึ่งอยู่ในเกณฑ์สมควรได้เลื่อนเงินเดือนแต่
จะต้องพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการ
ได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในรอบปี และเลื่อนเงินเดือนเพื่อ
ประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ จึงจำเป็นต้องออกกฎ
กระทรวงฉบับนี้

กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๐๕) ออกตามความในพระ
ราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๐๓ ว่าด้วยการ
เทียบตำแหน่งข้าราชการฝ่ายอัยการ กับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน
และเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาข้าราชการธุรการ

ข้อกำหนด ก.อ. ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๐๓

ข้อกำหนด ว่าด้วยการสอบสวนทางวินัย

ข้อกำหนด ว่าด้วยความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

(๖)

ขอกำหนด ว่าด้วยหลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือก
เป็นอัยการผู้ช่วย

ขอกำหนด ว่าด้วยผู้ประกอบอาชีพทางกฎหมาย

ขอกำหนด ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราส่วน
ของจำนวนผู้สอบคัดเลือกได้ เพื่อบรรจุเป็น
อัยการผู้ช่วยโดยไม่ต้องสอบคัดเลือก

ระเบียบ ก.อ. ว่าด้วยการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัคร
สอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย

ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องกำหนดค่าธรรมเนียม
ในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้
ช่วย

ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๖๐ (การปรับอัตราเงินเดือน)

๓. ประวัติโดยสังเขปของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการ

๓.๑ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

พ.ศ. ๒๔๙๑

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ
โดยที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ซึ่งได้ประกาศใช้

(๑)

ไปแล้วนั้น สมควรจะได้รับ การปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมแก่กาลสมัย
จึงได้แก้ไขปรับปรุงเสียใหม่ทำนองเดียวกับที่ได้กระทำมาแล้ว สำหรับ
กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

๓.๒ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ
ปรากฏว่าพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๔๘๑
คือฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบันอันเป็นบทกฎหมายเกี่ยวแก่อำนาจฝ่ายตุลาการ
ได้บัญญัติไว้เป็นช่องทางที่จะให้อำนาจฝ่ายอื่นเข้ามาควบคุมผู้พิพากษาตุ
ลาการได้โดยง่าย อันเป็นการผิดหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย
ในส่วนตัวว่าด้วยการแบ่งแยกอำนาจให้สมดุลย์กัน อีกทั้งไม่ต้องตาม
เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ให้ผู้พิพากษามีอิสระ
ในการพิจารณาคดี จึงเป็นการจำเป็นที่จะต้องแก้ไขกฎหมายฉบับนี้เพื่อ
ให้อำนาจตุลาการซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงใช้ทางศาลได้เป็นไปโดยอิสระ
และมีหลักประกันมั่นคง ทั้งนี้ตามนโยบายของรัฐบาล ที่ได้แถลงไว้แล้ว
ต่อสภาผู้แทนราษฎร

๓.๓ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๒

(๘)

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ กำหนดอัตราเงินเดือนของข้าราชการไว้ตามสภาพที่เป็นอยู่ในสมัยเมื่อประกาศใช้กฎหมายนั้น ต่อมาสถานการณ์ทางการเงินเปลี่ยนแปลงไปเป็นเหตุให้รัฐบาลต้องจัดให้มีเงินเพิ่มพิเศษรวมเข้ากับอัตราเงินเดือน ซึ่งกำหนดโดยกฎหมาย ทำให้เป็นการไม่สะดวกแก่การบัญชี ควรปรับปรุงอัตราเงินเดือนเสียใหม่ให้ตรงตามความเป็นจริง และสมควรให้มีบทบัญญัติว่าด้วยเงินสะสมไว้ในพระราชบัญญัตินี้ด้วย

๓.๔ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๘

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อให้งานของข้าราชการฝ่ายตุลาการดำเนินไปด้วยดี และก่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓.๕ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๘

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ราชการในศาลแพ่งและศาลอาญาตลอดทั้งจำนวนข้าราชการตุลาการและตุลาการมีปริมาณมาก สมควรที่จะกำหนดให้มีตำแหน่งผู้พิพากษา

(๕)

หัวหน้าคณะในศาลแพ่ง และผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอาญา เพื่อช่วยเหลืออธิบดีผู้พิพากษาศาลแพ่ง และอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา ดูแลรับผิดชอบการพิจารณาพิพากษาคดี และการปฏิบัติงานธุรการในศาลทั้งสองนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปโดยเรียบร้อยและรวดเร็วยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนผู้มีอรรถคดีเกี่ยวข้อง กับ เพื่อแก้ไขข้ออัตราเงินเดือนตำแหน่งอธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง อธิบดีผู้พิพากษาศาลผู้พิพากษาศาลแพ่ง ผู้พิพากษาศาลอาญา ผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง และผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ใหม่อื่นเลื่อนขั้นได้ไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนในระดับเดียวกัน

๓.๖ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ -

การ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๐

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากอัตราเงินเดือนข้าราชการฝ่ายตุลาการยังไม่เหมาะสม ควรปรับปรุงเสียใหม่ จึงจำเป็นต้องแก้ไขบัญชีอัตราเงินเดือนนายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๑๐

๓.๗ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ -

การ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๒

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ

เนื่องจากได้มีการกำหนด ใหม่ตำแหน่งรองประธานศาลฎีกา และรองอธิบดีผู้พิพากษาชั้นในศาลอุทธรณ์ ศาลแพ่งและศาลอาญา ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม สมควรกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนสำหรับตำแหน่งดังกล่าวกับตำแหน่งที่เกี่ยวข้องอีก ๓ ตำแหน่ง คือ ตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ อธิบดีผู้พิพากษาศาลแพ่งและอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา และปรับปรุงคณะกรรมการตุลาการ จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

๓.๘ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๔๑

๓.๘ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๕๘

๓.๑๐ พระราชบัญญัติยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๒๔๘ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พิจารณาเห็นว่าประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๘ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ มีหลักการที่ไม่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในอันที่จะปรับปรุงกิจการศาลยุติธรรมให้เจริญก้าวหน้า แก้ไขการพิจารณาของศาลให้สามารถดำเนินไปโดยรวดเร็ว และส่งเสริมข้าราชการฝ่ายตุลาการให้มีประสิทธิภาพ มีความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ จึงจำเป็นต้องยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๘ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม

พ.ศ. ๒๕๑๕

๓.๑ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลา-

การ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๑

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อปรับปรุงบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการฝ่ายตุลาการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

๔. กฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบ

ข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๕๑

๔.๑ กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๕๑) ว่าด้วยโรค

(ยกเลิก)

๔.๒ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕) ว่าด้วย

การเทียบตำแหน่งข้าราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ ด้วยมีความจำเป็นที่จะต้องจัดเทียบตำแหน่งบางตำแหน่ง ฉะนั้นจึงต้องดำเนินการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๒ ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งบัญญัติว่า นอกจากตำแหน่งข้าราชการตุลาการตามที่ระบุไว้ในวรรค ๑ แล้วอาจให้มีตำแหน่งข้าราชการตุลาการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งจะให้มีกฎกระทรวง

(๑๒)

ทรงกำหนดเทียบกับตำแหน่งดังกล่าวแล้ว

๔.๓ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๐๐) ว่า

ด้วยการเลือกกรรมการตุลาการผู้ทรงคุณวุฒิ (ยกเลิก)

๔.๔ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๐๒) ว่า

ด้วยตำแหน่งข้าราชการตุลาการ เกี่ยวกับการแต่งตั้งสตรีเข้ารับราชการ

เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่ราชการในหน้าที่ผู้พิพากษาในศาลทั้งหลาย ย่อมเกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งตามชนบทประเพณีและบทกฎหมายแต่เดิมมาไม่เคยแต่งตั้งสตรีเข้าเป็นผู้พิพากษา ทั้งในขณะนี้ก็ได้พิจารณาเห็นว่าโดยความสัมพันธ์ทางครอบครัว และโดยลักษณะ ปริมาณ และคุณภาพของงานในตำแหน่งผู้พิพากษายังเป็นการไม่เหมาะสม ที่จะแต่งตั้งสตรีเข้ารับราชการในตำแหน่งผู้พิพากษาศาลทั้งหลาย เว้นแต่ตำแหน่งผู้พิพากษาในศาลคดีเด็กและเยาวชน ซึ่งมีลักษณะเหมาะสมที่จะแต่งตั้งสตรีเข้ารับราชการได้ ฉะนั้นเมื่อได้จัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนประจำจังหวัด หรือแผนกคดีเด็กและเยาวชนในศาลจังหวัดขึ้น ตามความในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๘๔ แล้วจึงให้สตรีเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตุลาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาในศาลคดีเด็กและเยาวชน

(๑๓)

๔.๕ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๐๓)

เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้คือ โดยที่โรคเท้าช้างในระยะที่ปรากฏอาการ เป็นที่น่ารังเกียจแก่สังคมไม่เหมาะสมที่จะให้บุคคลซึ่งเป็นโรคนี้รับราชการ เป็นข้าราชการตุลาการ และกระโตะยุติธรรมจึง เห็นสมควรกำหนดให้โรคเท้าช้างในระยะที่ปรากฏอาการ เป็นที่น่ารังเกียจแก่สังคมเป็นโรคตามมาตรา ๒๐(๑๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๗ เพิ่มขึ้นอีกโรคหนึ่ง

๔.๖ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๑๒) ว่า

ด้วยการเลือกกรรมการตุลาการผู้ทรงคุณวุฒิ

เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๒ บัญญัติว่าวิธีการเลือกกรรมการตุลาการ ผู้ทรงคุณวุฒิให้ เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉะนั้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงไว้เพื่อการนี้

๔.๗ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๑๔)

เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๐๓) ออกตามความในพระราช

บัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๔๙๖ กำหนดห้ามมิให้
 สตรีเข้ารับราชการในตำแหน่งข้าราชการตุลาการ เว้นแต่ตำแหน่ง
 ข้าราชการตุลาการในศาลคดีเด็กและเยาวชน มีลักษณะเป็นการขัด
 ขัดกับบทบัญญัติ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งกำหนดให้ชายหญิง
 มีสิทธิเท่าเทียมกัน สมควรยกเลิกกฎกระทรวงดังกล่าว เพื่อให้สอดคล้อง
 กับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงฉบับนี้

๕. กฎ ก.พ. ออกตามความใน พระราชบัญญัติ ระเบียบ

ข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๔๙๖

๕.๑ กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๐๕) ว่าด้วย

การเทียบตำแหน่งข้าราชการตุลาการกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน
 สามัญและให้เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาข้าราชการตุลาการ

๕.๒ กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๑๓) ว่าด้วย

การเทียบตำแหน่งข้าราชการตุลาการสามัญที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกระ
 ษัตริย์

๕.๓ กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๑๕) ว่าด้วย

การเทียบตำแหน่งข้าราชการตุลาการสามัญ เรียกชื่ออย่างอื่นในกระ
 ษัตริย์เพิ่มเติม

๕.๔ กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ว่าด้วย

การเทียบตำแหน่งข้าราชการตุลาการสามัญที่เรียกชื่ออย่างอื่น ในกระ
พรวงยุติธรรม (เพิ่มเติม)

๖. ประกาศกระทรวงยุติธรรมและประกาศคณะกรรมการ

การตุลาการ

๖.๑ ประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ การ
บรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือนและการออกจากราชการ ของ
คณะยุติธรรม

๖.๒ ประกาศ เรื่อง หลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือก
เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา

๖.๓ ประกาศ เรื่อง ระเบียบตรวจสอบคุณสมบัติ
ของผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการ ในตำแหน่ง
ผู้ช่วยผู้พิพากษา

๖.๔ ประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ เพื่อ
บรรจุเป็นข้าราชการตุลาการ ในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาและอัตรา
ส่วนของจำนวนผู้สอบคัดเลือกได้ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๔๘๗ มาตรา ๑๓ วรรค ๒

บันทึกผลการพิจารณา

เอกสารประกอบการพิจารณา

สาร

พระราชบัญญัติคุณสมบัตินาครฐาน
 สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ
 (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

จัดเข้าระเบียบวาระประชุมสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี

ทำหน้าที่สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน

ครั้งที่ ๓

วันศุกร์ที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๘

สารบัญ

๑. คำนำ	
๒. ความจำเป็นที่ต้องแก้ไขพระราชบัญญัติ	๑
๒.๑ ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวกับคุณสมบัติมาตรฐาน สำหรับกรรมการ	๑
๒.๒ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพนักงานของรัฐวิสาหกิจ	๒
๓. ตารางแสดงเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติ	๓
๔. ข้อควรพิจารณา	๖
๕. บทสรุป	๗

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

คำนำ*

คณะรัฐมนตรี ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน
สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ต่อสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่สภาปฏิรูปการปกครอง
แผ่นดิน ซึ่งทำหน้าที่นี้โดยนิติบัญญัติในขณะนี้

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะรัฐมนตรีได้เสนอเพื่อแก้ไข
เพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ และ
พนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ด้วยเหตุผลที่ว่า การแก้ไขเพิ่มเติม
รัฐธรรมนูญ เพื่อวางรากฐานการปกครองที่เหมาะสม แก่ภาวะทาง
การเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ นั้น สภาปฏิรูปการ
ปกครองแผ่นดินซึ่งทำหน้าที่นี้โดยนิติบัญญัติ นั้น จะต้องประกอบด้วยสมาชิก
ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาการ หรือเป็นผู้มีประสบการณ์ในการ
ประกอบการต่าง ๆ จึงสมควรให้กรรมการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ
ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาหนึ่งมีสิทธิได้รับแต่งตั้ง เป็นสมาชิกสภาปฏิรูป
การปกครองแผ่นดินได้ จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวนี้ เพื่อ
แก้ไขมาตรา ๕(๖) และมาตรา ๘(๖) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติ
มาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

ศูนย์บริการเอกสารและค้นคว้าได้เสนอรายละเอียด
แสดงความแตกต่างของพระราชบัญญัติเดิมกับร่างพระราชบัญญัติ ที่
เสนอขึ้นมาใหม่นี้ ตลอดถึงปัญหาความจำเป็นทางด้านกฎหมายและ
ขอควรพิจารณาต่าง ๆ ไว้ในเอกสารฉบับนี้ เพื่อเป็นประโยชน์
เบื้องต้นในการพิจารณา

ความจำเป็นที่ต้องแก้ไขพระราชบัญญัติ

๑. ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ

เนื่องจากพระราชบัญญัติเดิม กำหนดให้กรรมการของ
รัฐวิสาหกิจต้องไม่เป็นข้าราชการการเมือง หรือดำรงตำแหน่งใน
ทางการเมือง เว้นแต่เป็นการดำรงตำแหน่งกรรมการ ตามบทบัญญัติ
แห่งกฎหมาย ซึ่งกำหนดดังกล่าว จะเป็นการป้องกันกรรมการของ
รัฐวิสาหกิจไม่ให้เกิดการทุจริตในหน้าที่ หรือให้ผู้อื่นอาศัยหรือยอมให้
ผู้อื่นอาศัยอำนาจในตำแหน่งของตนไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม
หาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ
หน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้

อย่างไรก็ดี บทบัญญัติในมาตรา ๕(๓) แห่งพระราชบัญญัติ
คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.
๒๕๑๘ ได้กำหนดให้กรรมการเป็นผู้มีคุณวุฒิและประสิทธิภาพเหมาะสม
กับกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ

และโดยที่สภาพปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ซึ่งมีหน้าที่แก้ไข
เพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ เพื่อวางรากฐานการปกครองที่เหมาะสม แก่

ภาวะเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นที่จะต้องมีส่วนร่วมที่ทรง
 คุณวุฒิและมีประสิทธิภาพเฉพาะด้าน มาร่วมกันวางรากฐานแก้ไข
 รัฐธรรมนูญให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งสมาชิก
 ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนหนึ่งดังกล่าว อาจจะต้องมีตำแหน่งเป็นกรรมการ
 รัฐวิสาหกิจอยู่ในปัจจุบัน

๒. ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพนักงานของรัฐวิสาหกิจ

เนื่องจากพระราชบัญญัติเดิมต้องการให้พนักงานของ
 รัฐวิสาหกิจสามารถทำงานให้แก่รัฐวิสาหกิจได้เต็มเวลา พนักงาน
 ของรัฐวิสาหกิจจึงไม่ควรเป็นข้าราชการ ซึ่งมีตำแหน่ง หรือ
 เงินเดือนประจำ รวมทั้งข้าราชการการเมือง ลูกจ้างของ
 กระทรวงทบวงกรมหรือทบวงการเมือง ซึ่งมีฐานะเทียบเท่า
 พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือผู้ที่ดำรงตำแหน่งในทางการเมืองรวมทั้ง
 สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นด้วย

ตารางแสดงการ เปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติ
 คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ
 (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... กับพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน
 สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

ความเดิมในพระราชบัญญัติ	เสนอแก้ไขใหม่เป็น
<p>มาตรา ๕ กรรมการของรัฐวิสาหกิจ นอกจากต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย</p> <p>(๑).....</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>(๖) ไม่เป็นข้าราชการการ</p>	<p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๖) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"(๖) ไม่เป็นข้าราชการการ</p>

ความเดิมในพระราชบัญญัติ	เสนอแก้ไขใหม่เป็น
<p>เมือง <u>หรือ</u> <u>ดำรงตำแหน่งในทาง</u> <u>การเมือง</u> เว้นแต่เป็นการดำรง ตำแหน่งกรรมการ ตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมาย</p> <p>มาตรา ๘ พนักงานของรัฐวิสาห กิจ นอกจากต้องมีคุณสมบัติ และ ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนด ไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจ นั้น ๆ แล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย</p> <p>(๑).....</p> <p>(๒) ไม่เป็นข้าราชการซึ่ง มีตำแหน่งหรือ เงินเดือนประจำ รวมทั้งข้าราชการการเมือง -</p>	<p>เมือง เว้นแต่เป็นการดำรง ตำแหน่งกรรมการ ตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมาย"</p> <p>มาตรา ๘ โหยงเล็ก ความใ (๖) ของมาตรา ๘ แห่งพร ราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน ส หรับกรรมการ และพนักงานรั วิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๔ และให้ใ ข้อความต่อไปนี้แทน</p> <p>"(๖) ไม่เป็นข้าราชการ มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ทั้งข้าราชการการเมือง ลูกจ</p>

ความเค็มในพระราชบัญญัติ	เสนอแก้ไขใหม่เป็น
<p>ลูกจ้างของกระทรวงทบวงกรม หรือทบวงการเมือง ซึ่งมีฐานะเทียบเท่าพนักงานส่วนท้องถิ่น รวมทั้งนครหลวง หรือตำราประจำตำแหน่งในทางการเมืองรวมทั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น</p>	<p>ของกระทรวงทบวงกรม หรือทบวงการเมือง ซึ่งมีฐานะเทียบเท่าพนักงานส่วนท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือสภากรุงเทพมหานคร และผู้บริหารท้องถิ่น"</p>

สำหรับร่างพระราชบัญญัติที่ขอแก้ไขใหม่นั้น มิได้ห้าม
ใหญ่ที่ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง เข้ามามีส่วนในการเป็นสมา
สภาคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน

สำหรับข้อความอื่นที่ได้เปลี่ยนแปลงแก้ไขนั้น ก็เพื่อ
ตรงกับข้อเท็จจริงในเรื่องที่เกี่ยวกับระเบียบบริหารราชการกรุงเ
มหานคร แต่สาระสำคัญทางกฎหมายฉบับนี้ในคำอื่นยังคงเหมือนเ
ขอควรพิจารณา

๑. ในประเด็นที่เกี่ยวกับพนักงานรัฐวิสาหกิจนั้น คว
จำเป็นที่จะต้องอุทิศเวลาให้กับงานนั้น เป็นสิ่งสำคัญต่อความอยู่รอด
ของรัฐวิสาหกิจ ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอใหม่นั้น มิได้กำหนดจำนวน
พนักงานที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ทำ
เป็นที่น่าพิจารณาว่า ในกรณีที่พนักงานที่มีคุณวุฒิและมีประสิทธิภาพ
สูง จำนวนหลายคน ถูกคัดเลือกให้เป็นสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครอง
แผ่นดิน อาจจะมีผลให้ที่จำเป็นและเร่งด่วน ที่ต้องใช้ผู้มีประสพการ
ดังกล่าว ต้องหยุดชะงักลงซึ่งสำหรับเรื่องรัฐวิสาหกิจแล้ว เวลาเป็
ปัจจัยสำคัญที่สุด

๒. ในการแต่งตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่ผ่าน
มาก็คงได้มีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิและมีประสบการณ์ เฉพาะด้านมาดำรง
ตำแหน่งในทางการ เมืองมาแล้วทุกสมัย

บทสรุป

ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ คุณสมบัติมาตรฐาน
สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
นั้น จุดมุ่งหมายก็เพื่อเปิดโอกาสให้กรรมการและพนักงานของรัฐ
วิสาหกิจ เข้ามามีตำแหน่งทางการเมืองได้เช่นเดียวกับจุดมุ่งหมาย
ของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้เสนอต่อสภาที่ปรึกษา
ของนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่สถาปนาวิธีการปกครองแผ่นดิน และได้
บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมพร้อมกันในวันที่ ๕ พฤศจิกายน
พ.ศ. ๒๕๑๙ นี้

ต้องการขอยุติกันไว้เพิ่มเติม

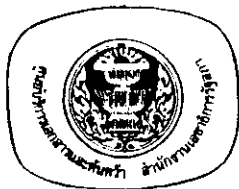
โปรดติดต่อ

นางสาวรัชณี รัตวิวัฒนาหงส์

โทรศัพท์ ๒๔๒๖๑๔๑ ต่อ ๒๑๖

บันทึกผลการพิจารณา

๒

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติจัดตั้งจังหวัดพะเยา

พ.ศ. ....

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดพะเยา

พ.ศ. ....

จัดเข้าระเบียบวาระประชุมสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี

ทำหน้าที่สถาปนาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน

ครั้งที่ ๔

วันศุกร์ที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

สารบัญ

---

๑. คำนำ	
๒. อารมณ์สำคัญของร่างพระราชบัญญัติ	๑
๓. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายการจักตั้งจังหวัด	๖
๔. เรื่องนำรัฐทั่วไปเกี่ยวกับศาลจังหวัด	๑๐
๕. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับจังหวัดเชียงใหม่	๑๖
๖. แนวทางประกอบการพิจารณาจัดตั้งจังหวัดใหม่	๒๓
๗. รายการเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งจังหวัดใหม่	๒๗

คำนำ

เรื่องการจัดตั้งจังหวัดพะเยาและการจัดตั้งศาลจังหวัดขึ้น ที่
จังหวัดพะเยานี้ เคยได้พิจารณาถกกันมาแล้วทั้งในสภามณฑลราชบุร และวุฒิสภา
สมัยที่แล้ว การพิจารณายังไม่ได้รับความเห็นชอบของทั้งสองสภา เพราะอยู่
ในระหว่างการตั้งกรมมาธิการร่วมกัน

เมื่อรัฐบาลชุดใหม่เข้าบริหารประเทศ และได้มีมติเรื่องขึ้น
มาพิจารณาอีก ศูนย์บริการเอกสารและค้นคว้าจึงได้รวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริง
ต่าง ๆ เกี่ยวกับจังหวัดพะเยา เพื่อพยานสมาชิกสภาที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีทำ
หน้าที่สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินได้พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ฯ ขอขอบคุณสำนักงานเร่งรัด
พัฒนาชนบท กองเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กอง
ปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และเจ้าหน้าที่ของกระทรวงยุติธรรม ที่ได้
ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเพื่อจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณานี้

สารบัญ

หลักสาร

ร่างที่ ๑   ทิ้งจังหวัดพะเยา

ร่างที่ ๒   จัดตั้งศาลจังหวัดพะเยาขึ้นที่อำเภอเมืองพะเยา
จังหวัดพะเยา

เทศก

ร่างที่ ๓   โดยพลกที่จังหวัดเชียงใหม่มา เขตกว้างขวาง
และมีพลเมืองมาก เพื่อประโยชน์แก่การปกครอง
และอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน สมควร
แยกอำเภอพะเยา อำเภอเชียงคำ อำเภอขุน
อำเภอแม่ใจ อำเภอดอกคำใต้ อำเภอปง และ
อำเภอเชียงม่วน   ออกจากการปกครองของ
จังหวัดเชียงใหม่ รวมตั้งขึ้นเป็นจังหวัดพะเยา
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างที่ ๔   โดยที่ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งจังหวัดพะเยา
พ.ศ. .... ได้แยกอำเภอขุน อำเภอเชียงคำ
อำเภอเชียงม่วน อำเภอดอกคำใต้ อำเภอปง
อำเภอพะเยา และอำเภอแม่ใจ   ออกจากการ

ปกครองของจังหวัดเชียงราย รวมทั้งขึ้นเป็น
จังหวัดพะเยา สมควรจัดตั้งศาลจังหวัดพะเยาขึ้น
ที่อำเภอพะเยา จังหวัดพะเยา ให้มีเขตออก
ท้องที่จังหวัดพะเยา เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวก
ความยุติธรรมแก่ประชาชนในท้องที่จังหวัดพะเยา
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติขึ้น

สาระสำคัญ

ร่างที่ ๑ พระราชบัญญัติที่เรียกว่า "พระราชบัญญัติตั้งจังหวัดพะเยา
พ.ศ. ...." และให้โอนบังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งเดือน
นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

จังหวัดพะเยาที่ตั้งขึ้นใหม่ ในบริเวณ
อาณาเขตของอำเภอพะเยา อำเภอเชียงคำ อำเภอจุน
อำเภอแม่ใจ อำเภอคอกคำใต้ อำเภอปง และอำเภอ
เชียงม่วน ซึ่งเดิมสังกัดจังหวัดเชียงรายมาสังกัดจังหวัด
พะเยา

บรรณาธิการ: พลโทพัน พ. พิชัย และกรม

ประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณตลอดถึงข้าราชการ
และลูกจ้างของอำเภอกิ่งกล้าวซึ่งเก็บเป็นของหรือสังกัด
จังหวัดเชียงราย และขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
เชียงราย ให้โอนมาเป็นของหรือสังกัดจังหวัดพะเยาและ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยาแล้วแต่กรณี

บรรดาข้อบัญญัติจังหวัด ระเบียบ ข้อบังคับ
และคำสั่ง ตลอดถึงภาษีอากร ทะเบียน และอื่น ๆ ที่
บัญญัติอยู่เกี่ยวกับอำเภอกิ่งกล้าว ให้ทำเป็นไปจนกว่า
จะมีการเปลี่ยนแปลง ส่วนรายได้ที่เก็บได้จากอำเภอ
เหล่านั้น ให้จัดส่งทางจังหวัดพะเยา นับแต่วันที่พระ
ราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้สมาชิกสภาจังหวัดเชียงราย ในเขต
เลือกตั้งของอำเภอกิ่งกล้าว เป็นสมาชิกสภาจังหวัด
พะเยา และให้อยู่ในตำแหน่งตามระยะเวลาของ
สมาชิกภาพแห่งสภาจังหวัดเชียงรายจะสิ้นสุดลง และ
ในระหว่างที่คำสั่งของคณะรัฐมนตรีมีการปกครองแผ่นดิน
ฉบับที่ ๒๓ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ ยังมี

๔

ผลใช้บังคับอยู่ไม่ต่องมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด
เชียงใหม่ หรือสมาชิกสภาจังหวัดพะเยา ให้ครบตาม
จำนวนที่นั่งมีตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบบริหารการ
การส่วนจังหวัด โดยให้ถือว่าจำนวนสมาชิกสภาจังหวัด
เท่าที่มีอยู่เป็นจำนวนสมาชิกทั้งหมดของจังหวัดเชียงใหม่
หรือจังหวัดพะเยา แล้วแต่กรณี

ให้เปิดรับสมัครอำเภอพะเยาเป็นอำเภอ
เมืองพะเยา

ร่างที่ ๒ พระราชบัญญัติฉบับนี้ เรียกว่า "พระราชบัญญัติจัด
ศาลจังหวัดพะเยา พ.ศ. ...." ให้รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
ทั้งก่อนและหลังจังหวัดพะเยา โดยให้เรียกว่า "ศาลจังหวัด
พะเยา" แล้วจะเปิดดำเนินการเมื่อใดให้ประกาศโดย
พระราชกฤษฎีกา ในระหว่างที่ยังไม่มีพระราชกฤษฎีกา
กำหนดวันเปิดทำการ ให้ศาลจังหวัดเชียงใหม่
อำนาจตลอดถึงเขตจังหวัดพะเยา

๕

ศาลจังหวัดพะเยามีเขตตลอดท้องที่จังหวัด
 พะเยา บรรดาคดีของเขตท้องที่อำเภอจุน อำเภอ
 เชียงคำ อำเภอเชียงม่วน อำเภอกอกคำใต้ อำเภอฝาง
 อำเภอพะเยา และอำเภอแม่ใจ จังหวัดเชียงราย ซึ่ง
 ค้างพิจารณาอยู่ในศาลจังหวัดเชียงรายในวันเปิดทำการ
 ของศาลนี้ ให้คงพิจารณาพิพากษาในศาลจังหวัดเชียงราย

ความก้าวไปเกี่ยวกับกฎหมายการตั้งจังหวัด

การตั้งจังหวัด

การตั้งจังหวัด กระทำไปโดยอาศัยอำนาจประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๑๕ ข้อ ๔๔ ของประกาศของคณะปฏิวัติกำหนดไว้ว่า "ให้รวมท้องที่หลาย ๆ อำเภอ ตั้งขึ้นเป็นจังหวัดมีฐานะเป็นนิติบุคคล การตั้ง ยุบ และเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดให้ตราเป็นพระราชบัญญัติ"

ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ มีข้อกำหนดเงื่อนไขในการตั้งจังหวัดไว้ เช่น จำเป็นต้องมีอำเภอที่อำเภอจึงจะตั้งเป็นจังหวัดได้ จำเป็นต้องมีจำนวนประชากรเท่าใด มีจำนวนพื้นที่เท่าใด จึงจะตั้งเป็นจังหวัดได้ ซึ่งแตกต่างจาก การตั้งหมู่บ้าน และตำบลซึ่งกำหนดเงื่อนไขไว้เป็นแนวทางในการพิจารณา โดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๘๗ กำหนดเกี่ยวกับการตั้งหมู่บ้านไว้ใน มาตรา ๔ ว่า

ข้อ ๑ ถ้าเป็นพื้นที่น้อยรวมกันแล้ว ถึงจำนวนบ้านน้อยใหญ่ของเขาจำนวนคนเป็นสำคัญ ประมาณราว ๒๐๐ คน เป็นหมู่บ้าน

ข้อ ๒ ถ้าเป็นพื้นที่คนตั้งบ้านเรือนอยู่ห่างไกลกัน ถึง

จำนวนคนจะน้อย ถ้าแต่จำนวนบ้านไม่ต่ำกว่า ๕ บ้านแล้ว
จะจัดเป็นหมู่บ้าน ก็ได้.

และ พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗
กำหนดเกี่ยวกับการตั้งตำบลไว้ในมาตรา ๒๕ ว่า
หลายหมู่บ้านรวมกันราว ๒๐ หมู่บ้าน ให้จัดเป็นตำบล

.....
ตั้งแต่ การที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๔ กำหนดว่า
การตั้งจังหวัด ไทศราเป็นพระราชบัญญัติ โดยมีใ้กำหนดเงื่อนไขไว้เป็น
แนวทางในการพิจารณา จึงเป็นการมอบอำนาจการพิจารณาตั้งจังหวัดให้
แก่สภา ฯ ในสมัยต่อ ๆ มา เนื่องจาก สภาพ เศรษฐกิจ การเมือง และ
สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การกำหนดเงื่อนไข จำนวน
ประชากร และลักษณะภูมิประเทศในการตั้งจังหวัดอาจจะไม่เหมาะสม จำ
เป็นต้องพิจารณาสภาพแวดล้อมบ้านอื่น ๆ ประกอบด้วย.

นอกจากการประกาศใช้เป็นกฎหมาย

เมื่อมีการตั้งจังหวัดใหม่ขึ้น จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงตั้ง
ต่อไปนี้ คือ

๑. องค์การการบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งมีสภาจังหวัด ที่
สมาชิก ซึ่งราษฎรเลือกตั้งขึ้น เป็นฝ่ายนิติบัญญัติของจังหวัด และ
ราชการจังหวัดเป็นฝ่ายปกครองบังคับบัญชาข้าราชการส่วนจังหวัดซึ่งเป็นฝ่าย

บริหารของจังหวัด

๒. ต้องมีการตั้งศาลจังหวัด ในกรณีที่ยังไม่มีศาลจังหวัดหรืออาจต้องมีการเปลี่ยนแปลง เขตศาลจังหวัด ในกรณีที่ศาลจังหวัดเดิมมิได้มีเขตตลอดท้องที่ ของจังหวัดที่ตั้งใหม่

๓. ต้องมีผู้ว่าราชการจังหวัดคนหนึ่ง เป็นผู้รับนโยบายและคำสั่งจากนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม มาปฏิบัติภารกิจให้เหมาะสมกับท้องที่ และ ประชาชน

๔. ต้องมีปลัดจังหวัด และหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ซึ่งกระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ส่งมาประจำทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด เช่น

ก. กระทรวงมหาดไทย

(๑) กรมการปกครอง

(๒) กรมที่ดิน

(๓) กรมการพัฒนาชุมชน

(๔) กรมแรงงาน

(๕) กรมประชาสัมพันธ์

(๖) กรมอัยการ

(๗) กรมราชทัณฑ์

(๘) กรมตำรวจ

- ข. กระทรวงคมนาคม (กรมการขนส่งทางบก)
- ค. กระทรวงพาณิชย์ (ตั้งสำนักงานพาณิชย์จังหวัด)
- ง. กระทรวงสาธารณสุข (ตั้งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด)
- จ. กระทรวงศึกษาธิการ
- ฉ. กระทรวงกลาโหม

๕. ต้องเปลี่ยนฐานะของ การปกครองท้องถิ่นของจังหวัด

ที่ตั้งขึ้นใหม่ มาเป็นเทศบาลเมือง ในกรณีที่ยังไม่มีเทศบาลเมือง.

เรื่องนำรัฐทั่วไปเกี่ยวกับศาลจังหวัด

ศาลยุติธรรม ตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติศาลยุติธรรม พุทธศักราช ๒๔๗๗ นี้มีอยู่ด้วยกัน ๓ ชั้น คือ ศาลชั้นต้น ซึ่งเป็นศาลที่เริ่มคดีเป็นคดีแรกไม่ว่าจะเริ่มคดีโดยคำฟ้อง คำร้องขอ หรือคำร้องใด ๆ ก็ตาม ไม่ว่า เป็นคดีแพ่งหรือคดีอาญา รวมทั้งคดีล้มละลาย ตลอดจนคดีต่าง ๆ ที่เข้าในท้องกฎหมายปกครองหรือกฎหมายอื่นใด ศาลอุทธรณ์ เป็นศาลชั้นกลางมีอยู่ศาลเดียวตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร ศาลนี้เป็นศาลที่มีอำนาจหน้าที่พิจารณาคดีที่มีการอุทธรณ์คดีกัน คำพิพากษาหรือคำสั่งศาลชั้นต้น มีอำนาจพิจารณาคดีพิพากษาอรรถคดี ที่อุทธรณ์ขึ้นมาทั้งปวงไม่ว่าจะเป็นคดีแพ่งหรือคดีอาญา หรือคดีอื่นใดและ ศาลฎีกา ซึ่งเป็นศาลสูงสุดของประเทศมีอยู่ศาลเดียวตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร คดีที่จะขึ้นสู่ศาลฎีกาในประเด็นต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นประเด็นข้อพิพาทในคดี หรือข้อเท็จจริง หรือมีเหตุขอยกอุทธรณ์ก็ตาม จะต้องเป็นประเด็นที่ไต่พิจารณาแล้วในศาลชั้นต้นและไต่พิจารณาต่อมา ในศาล

อุทธรณ์แล้ว จึงจะพิจารณาต่อไปในศาลฎีกาได้

ศาลจังหวัดเป็นศาลชั้นต้นเกิดขึ้นจากการกำหนด เขต ศาลตามพระราชบัญญัติศาลยุติธรรม พุทธศักราช ๒๔๗๗ โดยวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งแยกงานของศาลแต่ละศาลออกให้ชัดเจน ไม่ให้อำนาจของศาลแต่ละศาลก้าวร้าวกัน เขตของศาลชั้นต้นตามพระราชบัญญัติยุติธรรม มีอยู่ด้วยกัน ๓ เขต คือ ศาลแขวง ศาลจังหวัด และศาลอาญา

เขตของศาลจังหวัด มีอยู่อย่างไรนั้นเป็นไปตามพระราชบัญญัติทั้งศาลจังหวัดซึ่งจะกำหนดเขตเอาไว้ ตามบรรดากรณีที่เกิดขึ้นในเขตศาลแขวงและอยู่ในอำนาจของศาลแขวงนั้น ถ้ายื่นฟ้องคดีศาลจังหวัด จะเป็นคุณสมบัติของศาลจังหวัดนั้น ๆ ที่จะไม่ยอมพิจารณาพิพากษาคดีใด ที่จะต้องเช่นนี้ได้ แต่อย่างไรก็ตาม ศาลจังหวัดที่มีอยู่ปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นศาลที่ตั้งมาแต่เดิมก่อนที่จะมีพระราชบัญญัติศาลยุติธรรม ๆ จึงไม่มีพระราชบัญญัติกำหนดเขตไว้แต่อย่างใด

ศาลจังหวัด มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งและคดีอาญา ทั้งปวง หมายความว่าศาลจังหวัดชำระคดีทั้งหมดที่เกิดขึ้น ในเขตอำนาจของศาลนั้นรวมทั้งคดีอาชญา คดีออกบังคับทางอาญา

ทรง คดีเลือกตั้งนามที่กฎหมายบัญญัติไว้

ศาลจังหวัดอาจตั้งอยู่ในอำเภออื่นอันมิใช่อำเภอเมืองก็ได้ และคงเรียกว่าศาลจังหวัด เพราะเป็นศาลประเภทที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งและคดีอาญา ทั้งปวง ซึ่งที่ทำการของศาลจะตั้งอยู่ที่อำเภอใดก็ไม่ปรากฏว่าศาลจังหวัดจะตั้งที่ทำการของศาลอยู่ ๗ อำเภอเมืองของทุกจังหวัดก็ แต่กรณีที่มีความจำเป็นจะต้องตั้งศาลจังหวัดขึ้นสองศาล ในจังหวัดเดียว ศาลจังหวัดอีกศาลหนึ่งก็ต้องตั้งอยู่ ๗ อำเภออื่นที่เป็นเขตอำนาจของศาลจังหวัดนั้น จังหวัดซึ่งมีศาลจังหวัดมากกว่าหนึ่งศาลได้แก่ จังหวัดปทุมธานี ปราจีนบุรี ชัยภูมิ แม่ฮ่องสอน ตาก สุโขทัย เพชรบูรณ์ นครศรีธรรมราช ชุมพร สุราษฎร์ธานี พังงา จังหวัดยะลา สำหรับในกรุงเทพมหานคร มีศาลจังหวัดมีนบุรี เป็นศาลจังหวัด จังหวัดที่มีศาลจังหวัดสองศาลนี้จะมีการกำหนดเขตของแต่ละศาลเอาไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดนั้น ๆ อย่างชัดเจน เช่น ในจังหวัดปทุมธานีซึ่งมีศาลจังหวัดปทุมธานี กับศาลจังหวัดธัญบุรี จะกำหนดให้ศาลธัญบุรีซึ่งตั้งขึ้นใหม่ มีอำนาจในท้องที่อำเภอธัญบุรี อำเภอสามลูกกา อำเภอคลองหลวง และอำเภอ

สถานที่ตั้งของศาลจังหวัด ควรตั้งอยู่ใกล้ศาลากลางสถานี
ตำรวจว่าการอำเภอ หรือที่ตั้งเรือนจำ เพราะสถานที่ราชการทั้ง
ถ้านี้ มีส่วนเกี่ยวข้องกับศาลยุติธรรม นอกจากนี้ สถานที่ตั้งของศาล
จังหวัดควรอยู่ใกล้ที่ชุมนุมชน มีการคมนาคมสะดวก ทำให้สะดวกแก่
ภูมิตยหรือประชาชนที่มาขึ้นศาลจังหวัดนั้น ๆ

นอกจากการประกาศใช้เป็นกฎหมาย

๑. ในทางกฎหมาย ทำให้มีศาลจังหวัดเพิ่มขึ้นอีกหนึ่ง
ศาลคือศาลจังหวัดพะเยารวมเป็น ๔ ศาล เป็นศาลที่ตั้งอยู่ ณ อำเภอ
เมือง และนอกจากนี้ยังทำให้มีศาลมณฑลทหารบก เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งศาลด้วย
คือศาลมณฑลทหารบกที่ ๗ (จังหวัดพะเยา) กว้าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นคดี
แพ่ง คดีอาญา คดีฉ้อฉล และคดีสาขาเบ็ดเตล็ด ที่เกิดขึ้นในเขต
อำเภอเมืองพะเยา อำเภอเชียงคำ อำเภอขุน อำเภอแม่ใจ อำเภอ
ดอกคำใต้ อำเภอฝาง และอำเภอเชียงม่วน อันเป็นเขตของศาล

จังหวัดยะเขาคานที่กำหนดในพระราชบัญญัติ ในวันที่กำหนดในพระราช
กฤษฎีกา ให้พิจารณาในศาลจังหวัดยะเข

๒. บอทางกำนงประมาณรายจ่าย ทำให้ต้องยื่นเบ็อง
งประมาณแผ่นดินเพิ่มอีกประมาณ ๕,๕๒,๑๕๐ บาท - ชนเป็นกำเงิน
เดือน ค่าจ้างประจำ ค่าไร่สอย ค่าวัสดุ ค่าครุภัณฑ์ และค่าที่
และสิ่งก่อสร้าง

๓. บอทางกำนอำนวยการความสะดวกแก่ประชาชน ในกำนการ
พิจารณาให้ความยุติธรรม ทำให้ประชาชนในจังหวัดยะเขสามารถติดต่อกับ
ศาลได้สะดวกยิ่งขึ้น เปิดโอกาสให้ผู้มีรายได้น้อยได้ต่อสู้คดีกับผู้ฐานะที่
มากขึ้น

ความทั่วไปเกี่ยวกับจังหวัดเชียงราย

๑. ประวัติของเมืองเชียงราย

เมืองเชียงรายในครั้งก่อนเป็นเมืองที่มีชื่อว่า "ไชยนา-
รายณ์" ซึ่งต่อมาพระเจ้าเมงราย โอรสของเจ้าลาวเมง ผู้สร้างเมือง
เชียงตุง ได้แผ่อำนาจเข้ามาทางภาคเหนือและตั้งเมืองขึ้นใหม่ ที่คอย
จอมทอง ริมแม่น้ำกก เรียกชื่อใหม่ว่า "เชียงราย" ครั้นแล้วพระองค์จึง
เสด็จมาประทับ ณ เมืองสร้างใหม่นี้ ในปี พ.ศ. ๑๘๐๕

เกี่ยวกับการปกครองของจังหวัดเชียงราย ผู้ว่าราชการ
คนแรกคือ พระชลธาดา พ.ศ. ๒๔๔๓ - ๒๔๔๕ จนถึงปัจจุบัน จังหวัด
เชียงรายมีผู้ว่าราชการมาแล้ว ๒๗ คน

๒. ลักษณะทางภูมิศาสตร์

ก. ที่ตั้งและอาณาเขต

๑. เขตทิศ

- ทิศเหนือ ติดต่อกับสหภาพพม่า และสาธารณรัฐประชา-
ธิปไตยประชาชนลาว โดยมีแม่น้ำสายและลำน้ำรวก และแม่น้ำโขง เป็น
เส้นกั้นเขตแดนตามลำดับ

- ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดลำปาง และน่าน

- ทิศตะวันออกติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน

ลาว และจังหวัดน่าน

- ทิศตะวันตกติดต่อกับสหภาพพม่าและจังหวัดเชียงใหม่

๒. ระยะทางติดต่อกับสถานที่สำคัญ

- ตอนเหนือสุดของจังหวัดเชียงราย ห่างจากตอนใต้สุด

ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ประมาณ ๑๑๐ กิโลเมตร

- ทิศตะวันออก อยู่ห่างจากเมืองไซ ในสาธารณรัฐประชาชนลาวซึ่งเป็นที่ตั้งสถานฝึกอบรมบุคคลที่จะเข้ามาทำเนิงาน ในประ

เทศไทย ๑๕๐ กิโลเมตรทางจากตัวเมือง ฮานอยประมาณ ๕๐๐ กิโลเมตร

- เส้นเขตแดนตอนเหนือของจังหวัด ที่ติดต่อกับสหภาพพม่า มีความยาวประมาณ ๑๓๐ กิโลเมตร คือแนวสันเขาและลำน้ำวาก เป็นเส้นแบ่งเขตแดน

- คานที่ติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีความยาว ๑๕๐ กิโลเมตร มีแนวน้ำโขงกั้นเขตแดนเพียง ๕๐ กิโลเมตร นอกจากนั้นคือสันเขาเป็นเส้นกั้นเขตแดน

- จังหวัดเชียงรายอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ

๕๕๕ กิโลเมตร

๓. ขนาดของจังหวัด

เนื้อที่ทั้งหมดของจังหวัดเชียงใหม่ประมาณ ๑๑,๗๑๔,๕๖๔

ไร่ เป็นเนื้อที่ถือครอง ๑,๐๓๔,๕๖๖ ไร่ เป็นที่อยู่อาศัย ๓๕,๖๐๕ ไร่
เนื้อที่ป่า ๗๕๐,๗๕๓ ไร่ เนื้อที่ชลประทาน ๑๕๓,๖๕๔ ไร่ เนื้อที่ชลประทาน ๑๖,๔๔๔
ไร่ เนื้อที่ ผัก ๑๐,๐๐๔ ไร่ เนื้อที่ป่า ๕,๔๗๐ ไร่ และเนื้อที่อื่น ๆ
๒๐,๖๕๕ ไร่

๔. ลักษณะภูมิประเทศ

เป็นที่ราบสูงระหว่างภูเขา อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเล ๔๐๖
เมตร มีแหล่งน้ำที่สำคัญ ๕ สายคือ แม่น้ำกก นานเข้าอำเภอฝาง อำเภอ
เมือง อำเภอแม่ออน และอำเภอเชียงแสน แม่น้ำอิง ต้นน้ำอยู่ที่
อำเภอพะเยา ผ่านอำเภอคอกคำใต้ อำเภอจุน อำเภอเทิง และอำเภอ
เชียงของ แม่น้ำยม แม่น้ำแม่ป๋อ และแม่น้ำลาว นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำ
ที่สำคัญคือเขื่อนพะเยา อยู่ที่อำเภอพะเยา เป็นเขื่อนน้ำแม่อิงมีพื้นที่ประมาณ
๑๐,๖๐๐ ไร่ อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ ๓๐๐ เมตร

๕. สภาพทางเศรษฐกิจ

ควรเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของ
จังหวัดเชียงใหม่ ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่

๑) ข้าวเจ้า ผลิตภัณฑ์ประมาณ ๕๐,๐๐๐-๑๐๐,๐๐๐ ตัน
มูลค่าประมาณ ๑๐๕ - ๑๒๐ ล้านบาท

๒) ข้าวเหนียว ผลิตภัณฑ์ประมาณ ๕๐๐,๐๐๐-๕๐๐,๐๐๐
ตัน มูลค่าประมาณ ๕๐๐ - ๕๕๐ ล้านบาท

๓) ใบยาสูบ ผลิตภัณฑ์ประมาณ ๕,๐๐๐ - ๖,๐๐๐ ตัน
มูลค่าประมาณ ๖๐ - ๗๕ ล้านบาท

๔) ถั่วลิสง ผลิตภัณฑ์ประมาณ ๕,๐๐๐ - ๗,๐๐๐ ตัน
มูลค่าประมาณ ๑๖ - ๑๕ ล้านบาท

๕) นกสกอตฯ ผลิตภัณฑ์ประมาณ ๑๕,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ ตัน
มูลค่าประมาณ ๓๕ - ๕๐ ล้านบาท

๖) หอมกระเทียม ผลิตภัณฑ์ประมาณ ๗,๐๐๐ - ๘,๐๐๐ ตัน
มูลค่าประมาณ ๖ - ๗ ล้านบาท

๗) ผลไม้ต่าง ๆ ผลิตภัณฑ์ประมาณ ๕,๐๐๐ ตัน มูลค่า
ประมาณ ๑๒ ล้านบาท

๘) ข้าวโศก ผลิตภัณฑ์ประมาณ ๕,๐๐๐ - ๗,๐๐๐ ตันมูลค่า
ประมาณ ๑ - ๑ ล้านบาท

นอกจากนี้ ยังมีอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ การประมง การป่าไม้

การทำเหมืองแร่ และอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น โรงสี โรงเลื่อยจักร
โรงงานแข็ง และอื่น ๆ ซึ่งทำให้จังหวัดมีรายได้ยิ่งไม่ต่ำกว่า สามร้อย-
ล้านบาทต่อปี

๔. สภาวะทางสังคม

ชาวเชียงใหม่มีนิสัยโอบอ้อมอารีย์ เชื้อถือในขนบธรรมเนียม
ประเพณีแบบไทยเดิม ส่วนใหญ่ยึดถือศาสนาพุทธ

ประชากรในจังหวัดเชียงใหม่ประกอบด้วย คนไทย และคน
ต่างดาว ตลอดจนชาวไทยภูเขา มีจำนวนทั้งสิ้น ๑,๒๓๖,๗๖๗ คน
(ปี ๒๕๑๗) ซึ่งแยกได้ดังนี้

จีน ๑,๕๕๗ คน

ฮินดู ๓๐ คน

ภูพาน ๒๑๑ คน

อื่น ๆ ๖๐๖ คน

ชาวเขาเผ่าต่าง ๆ แยกออกเป็น

เบา ๑๔,๗๑๒ คน อีกอ ๕,๖๑๑ คน

แมว ๒,๕๖๕ คน มูเซอร์ ๕,๕๗๐ คน

ลีซอ ๓,๐๘๐ คน กะเหรี่ยง ๑,๕๕๖ คน

คือ ๓๓๐ คน และเขื่อนอื่น ๆ ๔๓๕ คน

๕. สถานะทางการ เมืองการปกครอง

จังหวัดเชียงราย เป็นจังหวัดชายแดน มีอาณาเขตติดต่อกับ
สหภาพพม่าและสหพันธสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และเป็น
จังหวัดที่มีการแทรกซึมและคุกคามของขบวนการร้ายคอมมิวนิสต์

การปกครองของจังหวัด แบ่งออกเป็น ๑๖ อำเภอ ๗ กิ่ง
อำเภอ ๑๑๒ ตำบล ๑,๓๖๐ หมู่บ้าน มีองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ดังนี้
คือ เทศบาลเมือง ๒ แห่ง สุขาภิบาล ๒ แห่ง คณะกรรมการสภาตำบล
ตามคำสั่งของกระทรวงมหาดไทยที่ ๒๓๒/๒๕๕๔ ประมาณ ๑๐๐ แห่งและ
คณะกรรมการสภาตำบลตามคำสั่งของกระทรวงมหาดไทยที่ ๒๓๓/๒๕๐๕
จำนวน ๒๗ แห่ง

อำเภอทั้ง ๑๖ อำเภอของจังหวัดเชียงรายได้แก่ อำเภอ
เมือง อำเภอแม่จัน อำเภอแม่สาย อำเภอแม่จัน อำเภอพาน อำเภอ
แม่สรวย อำเภอเวียงป่าเป้า อำเภอแม่ใจ อำเภอพะเยา อำเภอ
ดอกคำใต้ อำเภอจุน อำเภอปง อำเภอเชียงม่วน อำเภอเชียงคำ อำ-
เภอเทิง อำเภอเชียงของ

กิ่งอำเภอ ๒ กิ่งอำเภอ คือ กิ่งอำเภอบ้านแตก และกิ่ง

อำเภอเวียงชัย

๖. การศึกษา

มีโรงเรียนทั้งหมด ๔๑๒ โรง ซึ่งแยกเป็นโรงเรียนอนุบาล
 • แห่ง โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ • แห่ง โรงเรียนสังกัดกรมสามัญ
 ศึกษา ประเภทประถมศึกษาตอนปลาย ๑๒ โรง โรงเรียนสังกัดกองค
 การบริหารส่วนจังหวัดประถมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย ๔๑๒ โรง
 โรงเรียนเทศบาลมีจำนวน ๓ โรง โรงเรียนราษฎร์ ๒๓ โรงโรงเรียน
 สังกัดกรมสามัญศึกษาประเภทมัธยม ๑๔ โรง โรงเรียนสังกัดกรมอาชีว
 ศึกษา ๒ โรง

จำนวนประชากรที่อยู่ในวัยเรียน ๒๑๔,๓๘๐ คน คิดเป็น
 ร้อยละ ๑๔ ของประชากรทั้งหมด สัดส่วนระหว่างครูกับนักเรียน โดย
 เฉลี่ย ครูต่อเด็กเรียน • ต่อ ๒๔

๗. จำนวนโรงพยาบาล

มีโรงพยาบาล ๔ แห่ง เป็นของรัฐมาต ๓ แห่ง และของ
 เอกชน • แห่ง

๑) โรงพยาบาลของรัฐมาต

- โรงพยาบาลเวียงทรายประชาชนเกราะที่ตั้งอยู่ในเขต
 เทศบาลเมืองเวียงทราย

- โรงพยาบาลพะเยา ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมือง

พะเยา

- โรงพยาบาลเชียงคำ ตั้งอยู่ในเขตสุขาภิบาล

เชียงคำ

๒) โรงพยาบาลเอกชน ได้แก่ โรงพยาบาลเวอร์บู้ท

ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองเชียงราย

แนวทางประกอบการพิจารณาจัดตั้งจังหวัดใหม่

การที่จะพิจารณาว่าสมควรจะจัดตั้งจังหวัดขึ้นใหม่หรือไม่
เพียงใดนั้น ควรจะได้พิจารณาถึงส่วนประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้

๑. อาณาเขตและสภาพทางภูมิศาสตร์

๑) ความกว้างขวางของเขตจังหวัด ที่จะแบ่งแยก
จังหวัดใหม่ควรจะมีพื้นที่ ๑ หมื่นตารางกิโลเมตรขึ้นไป

๒) สภาพภูมิประเทศเป็นอย่างไร ซึ่งหากสภาพพื้นที่
เป็นอุปสรรคต่อการตรวจตราดูแลทุกข์สุขของราษฎร เป็นไปโดยไม่สะดวก
และทั่วถึง เช่น เป็นเกาะ หรือป่าเขา เป็นต้น หรือเส้นทางคมนาคม
เช่น ถนนหนทาง หรือระบบการสื่อสารต่าง ๆ ไม่มีความสะดวกก็ควรที่

จะไ้รับการพิจารณาตั้งจังหวัดใหม่

๓) จังหวัดที่ตั้งใหม่ควรมีพื้นที่ ๑ พันตารางกิโลเมตรขึ้นไป ซึ่งเป็นเกณฑ์เฉลี่ยของจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ

๒. จำนวนและความหนาแน่นของประชากร

สำหรับข้อนี้ควรจะได้พิจารณาถึงจำนวนและความหนาแน่นของประชากรว่ามีอยู่มากน้อยเพียงใด การอำนวยความสะดวกแก่ประชากรตั้งกล่าวเป็นไปโดยสะดวกและทั่วถึงเพียงใดหรือไม่ จังหวัดที่ตั้งใหม่ควรมีจำนวนประชากร จำนวนดีแสนคนขึ้นไปซึ่งเป็นเกณฑ์เฉลี่ยของจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ

๓. สภาพะทางการปกครองและความสงบ

๑) ความสามารถของทางราชการที่จะปกครองและบริหารราชการให้ลุล่วงไปตามนโยบายของรัฐบาลได้ก็เพียงใด

๒) การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในท้องถิ่น การติดต่อกับราชการ ตลอดจนการบำเพ็ญทุกข์บำรุงสุข และสภักดีกับการแทรกซึมเอาทำลายของฝ่ายคอมมิวนิสต์

๓) มีหน่วยงานระดับอำเภอภายในเขตมากน้อยเพียงใด ซึ่งต้องพิจารณาถึงประสิทธิภาพในการควบคุมการปฏิบัติงาน ของจังหวัด

ประกอบด้วย หากอาณาเขตจังหวัดกว้างขวางและมีหน่วยงานต่างๆ มาก
เกินไปไม่สะดวกแก่การควบคุมสื่อที่ถือปฏิบัติงาน และการสื่อสาร
คมนาคมแล้วก็น่าจะพิจารณาแยกเขตการปกครองออกไปได้ จังหวัดที่ตั้ง
ใหม่ควรมีอำเภอประมาณ ๘ อำเภอตามจำนวนตัวเฉลี่ยของจังหวัด ทั้ง
ประเทศ

๔. ความสำคัญทางประวัติศาสตร์ การเมืองและวัฒนธรรม
เหตุผลทางประวัติศาสตร์ การเมือง และวัฒนธรรม
ของแต่ละท้องถิ่นอาจเป็นส่วนประกอบที่นำอีกประการหนึ่ง ในการ
พิจารณาจัดตั้งจังหวัดขึ้นใหม่

๕. ความคิดเห็นของประชาชนและจังหวัด
การพิจารณาจัดตั้งจังหวัดขึ้นใหม่ควรจะได้พิจารณาเกี่ยว
กับความคิดเห็นของประชาชนประกอบด้วย กล่าวคือ

๑) สักับรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ในอำเภอ
ต่าง ๆ ที่จะประกอบตั้งเป็นจังหวัดขึ้น ว่าจะมีความพอใจ หรือ เห็นด้วย
เพียงใด

๒) ฟังความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับ ศูนย์ที่ตั้ง
สถานที่ราชการจังหวัดใหม่

๓) ฟังความคิดเห็นของจังหวัดคนสังเกตว่าการแยกตั้ง

เป็นจังหวัดใหม่มีความจำเป็นหรือเหมาะสมเพียงใด

๒. รายได้รายจ่าย

การตั้งจังหวัดใหม่ควรพิจารณาเกี่ยวกับการเงิน อย่างน้อย ๒ ประการ คือ

๑) รายได้ของจังหวัดที่ตั้งใหม่และจังหวัดเดิม จะเป็นอย่างไร เทียบขอแก่การทะนุบำรุงท้องที่เมืองไทยหรือไม่ จังหวัดที่ตั้งใหม่ควรมีรายได้ไม่ต่ำกว่าสองล้านห้าแสนบาท ตามเกณฑ์เฉลี่ยทั่วประเทศ

๒) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการก่อสร้างสถานีราชการบ้านพักข้าราชการ เงินเดือนเจ้าหน้าที่ และค่าใช้จ่ายอย่างอื่น ซึ่งจะต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมาก

ทั้งนี้ การพิจารณาดังกล่าวทางการเงินและค่าใช้จ่าย ในการจัดตั้งจังหวัดใหม่จะต้องเป็นไปรอบคอบ โดยเฉพาะการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่จะต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมากซึ่งประมาณค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการก่อสร้างสถานีราชการบ้านพัก และเงินเดือนเฉพาะข้าราชการฝ่ายปกครองเป็นเงินทั้งสิ้นประมาณ ๑๐ ล้านบาท นอกจากนี้ยังมีหน่วยราชการฝ่ายอื่น ๆ อีกมาก ซึ่งจะต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย เป็นจำนวนไม่ใช่น้อย

๓. ความพร้อมกันอื่น ๆ

ความพร้อมในค่าอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวแล้วนี้เห็น

อาจเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการพิจารณาจัดตั้งจังหวัดขึ้นใหม่ อาทิ เช่น

๑) ความเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น

เป็นศูนย์กลางการค้า ศูนย์การขนส่ง และคมนาคมหรืออุตสาหกรรม ตลอดจนมี
โรงเรียน โรงพยาบาลอยู่แล้ว เป็นต้น

๒) มีสถานที่ราชการอื่น ๆ ที่จำเป็นแก่การตั้งจังหวัด

ใหม่อยู่แล้ว เช่น มีศาลจังหวัด สำนักงานที่ดิน ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข
เรือนจำ เป็นต้น

รายการเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการตั้งจังหวัดใหม่

ค่าใช้จ่ายที่ควรจัดสรรให้เพื่อการจัดตั้งจังหวัดใหม่ มีรายการ

การดังต่อไปนี้

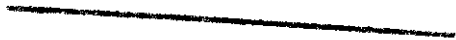
๑. กระทรวงมหาดไทย

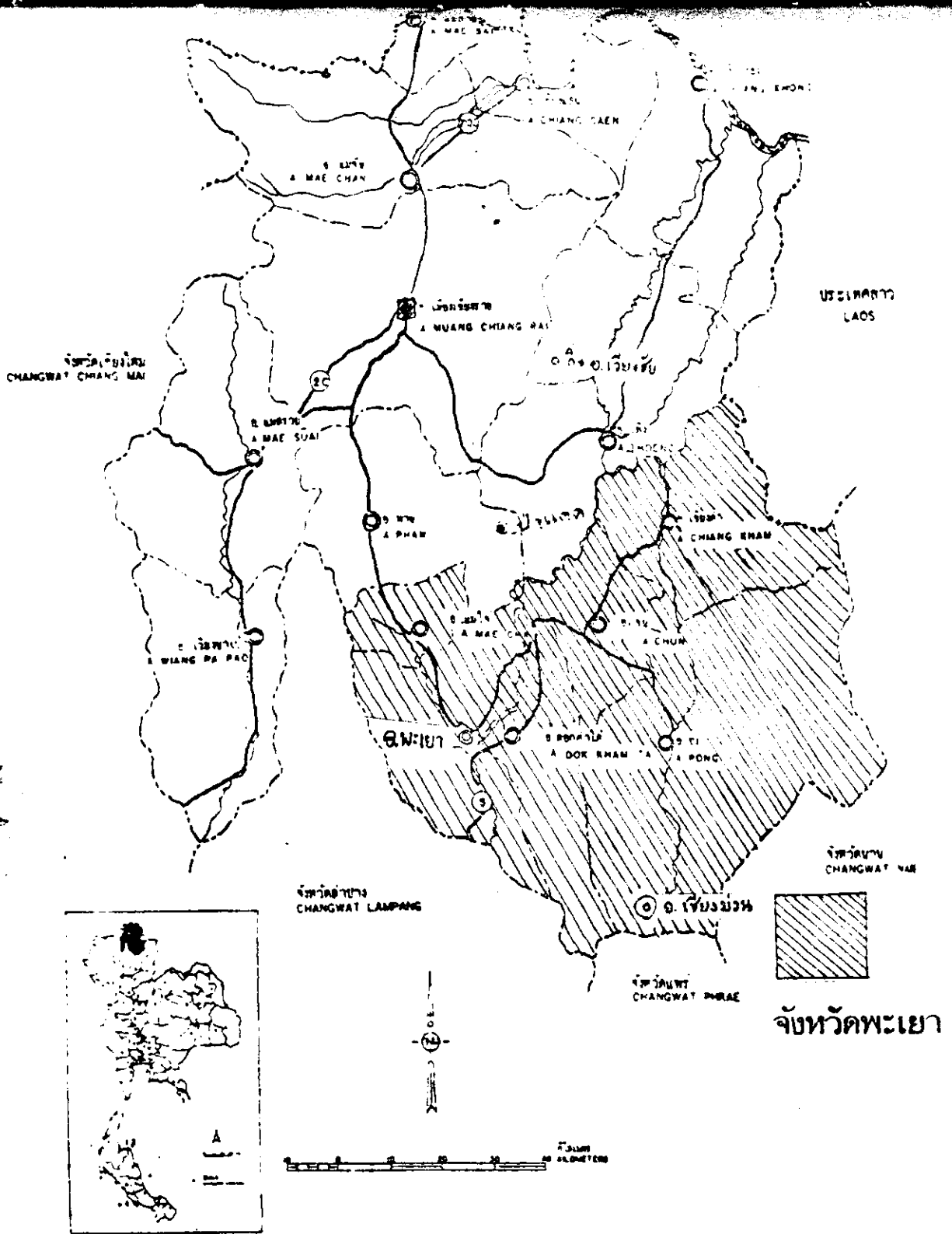
- ๑) ค่าใช้จ่ายของสำนักงานปลัดกระทรวง
- ๒) ค่าใช้จ่ายของกรมการปกครอง
- ๓) ค่าใช้จ่ายของกรมที่ดิน
- ๔) ค่าใช้จ่ายของกรมการพัฒนารัฐมณฑล
- ๕) ค่าใช้จ่ายกรมแรงงาน

- ๖) ค่าใช้จ่ายของกรมประชาสัมพันธ์
- ๗) ค่าใช้จ่ายของกรมอัยการ
- ๘) ค่าใช้จ่ายของกรมราชทัณฑ์
- ๙) ค่าใช้จ่ายของกรมตำรวจ

- ๑๒. กระทรวงยุติธรรม
- ๑๓. กระทรวงคมนาคม
- ๑๔. กระทรวงพาณิชย์
- ๑๕. กระทรวงสาธารณสุข
- ๑๖. กระทรวงศึกษาธิการ
- ๑๗. กระทรวงกลาโหม

- ก. จักตั้งศาลจังหวัด
- ค่าใช้จ่ายของกรมการขนส่งทางบก
- ก. จักตั้งสำนักงานพาณิชย์จังหวัด
- ก. จักตั้งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสำนักงานการศึกษา
- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจการทหารจังหวัด

แผนที่จังหวัดเชียงใหม่

ทางหลวงแผ่นดิน	_____	อาณาเขตประเทศ	-----
ที่ตั้งจังหวัด	●	ที่ตั้งอำเภอ	◎
อาณาเขตจังหวัด	-----	อาณาเขตอำเภอ	-----

บันทึกผลการพิจารณา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติกำหนดอำนาจ
กระทรวงการคลังในการค้ำประกัน
(ฉบับที่...) พ.ศ. ....

จัดเข้าระเบียบวาระประชุมสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี

ทำหน้าที่สถาปนาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน

ครั้งที่ ๔

วันศุกร์ที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๘

สารบัญ

๑. คำนำ	
๒. สำระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติกำหนดอำนาจกระทรวง การคลังในการค้ำประกัน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๑
๓. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการค้ำประกันเงินกู้โดยรัฐบาล	๔
๔. ผลจากการประกาศใช้เป็นกฎหมาย	๘
๕. สรุปเงินค้ำประกันของกระทรวงการคลัง	๑๑
๖. ภาคผนวก	
- พระราชบัญญัติกำหนดอำนาจกระทรวงการคลัง ในการค้ำประกัน พ.ศ. ๒๕๑๐	๑๕
- สถิติเงินค้ำประกัน ปี ๒๕๑๔	๒๒
- รายชื่อองค์การของรัฐบาล	๓๒

คำนำ

คณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติกำหนดอำนาจ
กระทรวงการคลังในการค้าประกัน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓ มาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราช
บัญญัติกำหนดอำนาจกระทรวงการคลังในการค้าประกัน พ.ศ. ๒๕๑๐

ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว นอกจากจะเสนอให้มีการ
แก้ไขนิยามของคำว่า "ส่วนราชการ" แล้ว ยังให้อำนาจกระทรวง
การคลังค้าประกันหนี้ของบริษัทยุติการที่เป็นรัฐวิสาหกิจได้เป็นจำนวน
สี่เท่าของเงินกองทุนของบริษัทยุติการที่เป็นรัฐวิสาหกิจ หรือในกรณีที่
ลูกหนี้เป็นสถาบันการเงิน กระทรวงการคลังก็สามารถค้าประกัน
เงินกู้ได้ไม่เกินสี่เท่าของเงินกองทุนของสถาบันการเงินนั้น แต่ใน
การก่อหนี้ผูกพันทั้งหมดรวมในขณะที่ยกหนี้ขึ้นนั้นจะต้องไม่เกินร้อยละ
ห้าของงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่า งบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณนั้น ๆ

สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๒๐ นี้ งบประมาณรายจ่าย
ตามคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๒๖ จำนวน
ผู้ผู้ ๒๒,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งกระทรวงการคลังจะค้าประกัน

เงินกู้ให้เกินวงเงิน ๓,๔๓๘,๕๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ได^๑”

สาระสำคัญ

ว่าพระราชบัญญัติกำหนดอำนาจกระทรวงการคลังในการค้าประกัน

(ฉบับที่ ...)

พ.ศ. ....

เสนอโดย คณะรัฐมนตรี

๑. หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓ มาตรา ๔ และมาตรา ๕
แห่งพระราชบัญญัติกำหนดอำนาจกระทรวงการคลังในการค้าประกัน

พ.ศ. ๒๕๑๐

๒. เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขคํานิยามของ "ส่วนราชการ"
ในกฎหมายว่าด้วยอำนาจกระทรวงการคลังในการค้าประกัน
รวมถึงกรุงเทพมหานครด้วย และเพื่อให้ผู้อำนวยการคลัง
ค้าประกันหนี้ของบริษัทจำกัด ที่เป็นรัฐวิสาหกิจได้เป็นจำนวนสี่เท่า
ของเงินกองทุนของบริษัทและเพิ่มวงเงินที่กระทรวงการคลัง ค้า

ประกันหนี้ของบริษัทยำกัณฑ์เป็นรัฐวิสาหกิจและหนี้ของสถาบันการเงิน
ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย โดยเฉพาะจากไม่เกินร้อยละสามเป็นไม่เกิน
ร้อยละห้าของงบประมาณ รายจ่ายตามกฎหมาย ว่าด้วยงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีงบประมาณ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติขึ้น

๓. สาระสำคัญ

"ส่วนราชการ" หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม
หรือทบวงการ เมืองที่มีฐานะเทียบเท่า และให้หมายความรวมถึง
องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาลและกรุงเทพมหานคร
ด้วย" (ตัดคำว่า "องค์การบริหารส่วนตำบล" ออกแล้ว เพิ่มคำว่า
"กรุงเทพมหานคร" แทน)

กระทรวงการคลังมีอำนาจกำกับประกันหนี้ของส่วนราชการ
หนี้ขออาคารของรัฐ หนี้ขอบริษัทจำกัดที่เป็นรัฐวิสาหกิจ และหนี้
ของสถาบันการเงินใด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี สำหรับ
บริษัทจำกัดที่เป็นรัฐวิสาหกิจ นั้น จะต้องเป็นบริษัทที่ส่วนราชการ
(เดิมใช้คำว่า "กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการ เมืองที่มีฐานะ
เทียบเท่า" และหรือ อาคารของรัฐ และหรือบริษัทจำกัด ที่เป็น
รัฐวิสาหกิจด้วย" (ซึ่งมีลักษณะและนามที่ ก. หกสิบสี่) มีบูรณมอ

ด้วยไม่น้อยกว่าร้อยละ เจ็ดสิบ ว่าจะเข้าข่ายที่กระทรวงการคลัง
สามารถค้ำประกันหนี้ได้

การกอหน้ผู้กพ้นด้วยการค้ำประกันเป็นจำนวนเงินรวม
ทั้งสิ้นในขณะที่กอหน้ผู้กพ้นนั้นเกินจำนวนค้ำทอไปนี้มิได้ (เดิมใช้ว่า
"เกินกว่าจำนวนค้ำทอไปนี้รวมกันทั้งสิ้นในขณะที่กอหน้ผู้กพ้นนั้นมิได้")
คือในกรณีทีลู่กหน้เป็นบริษัทจำกัดทีเป็นรัฐวิสาหกิจ (ตามคุณสมบัติที
กำหนดคในทีนี้) สี่เท่า (เดิมสองเท่า) ของเงินกองทุนของบริษัท
จำกัดคั้น และในกรณีทีลู่กหน้เป็นสถาบันการเงนสี่เท่าของเงินกองทุน
ของสถาบันการเงนน้ การกอหน้ผู้กพ้นในแต่ละกรณีหรือห้ทั้งสองกรณี
รวมกันในปีงบประมาณหนึ่ง ๆ ต้องเป็นจำนวนไม่เกิน ร้อยละห้า
(เดิมร้อยละสาม) ของงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมาย ว่าด้วย
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณนั้น ๆ ทั้งนี้ยกเว้นการ
ค้ำประกันในการทออายุสัญญา หรือแก้ไขสัญญาค้ำประกัน โดยไม่
แก้ไขจำนวนเงินค้ำประกันเพิ่มขึ้นจากเดิม

๔

โครงการคลังสามารถมอบอำนาจให้บุคคลหนึ่งบุคคลใด ลงชื่อ
ผูกมัดประกันนั้นได้

ขั้นตอนของวิธีปฏิบัติในการก่อหนี้และค้ำประกันหนี้ ซึ่ง
มีผลไว้ในระเบียบการก่อหนี้กับต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๐๑ เพื่อ
ธนาคารหรือรัฐวิสาหกิจ (ตามนัยแห่งกฎหมายว่าด้วยสภา
การเศรษฐกิจแห่งชาติ) ปฏิบัติตามดังต่อไปนี้

๒.๑ จัดทำโครงการเสนอต่อ สำนักงานสภา
การเศรษฐกิจแห่งชาติ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ตาม
เกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

- วัตถุประสงค์และระยะเวลา
- รายงานการดำเนินงาน และการคาดคะเน
วิธีการดำเนินงาน
- รายงานการสำรวจและการประเมินผลที่พึง
จะได้รับ
- การคาดคะเนรายได้ และรายจ่าย (รวมทั้ง
การบำรุงรักษา) จากการดำเนินงานตาม
โครงการ

ที่เป็นการค้าประกันการก้อหน้ตามโครงการช่วยเหลือ จากต่าง
มทศ กระทรวงการคลังและกรมวิเทศสหการดำเนินการร่วมกับ
ของโครงการในการร่างสัญญาจนถึงลงนาม

๒.๔ เจ้าของโครงการ ต้องประมวลผลการ
ายเงิน ตามโครงการตามแบบหลักเกณฑ์ และระยะเวลาที่
งานสภาพพัฒนาการ เศรษฐกิจแห่งชาติที่กำหนดขึ้น

๒.๕ เจ้าของโครงการ ต้องแจ้งรายละเอียด
กับการเบิกเงินกู้ การชำระหนี้ และดอกเบี้ยให้กระทรวงการ
ทราบ เป็นประจำทุกเดือนภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป

๓. ข้อสังเกต กฎหมายเกี่ยวกับการก้อหน้โดยรัฐบาล
ค้าประกันมีอยู่หลายฉบับด้วยกัน แต่ละฉบับกำหนดจำนวนเงิน
คราร้อยละที่สามารถกู้หรือค้าประกันได้เอาไว้แตกต่างกันเมื่อ
ขึ้นนี้อาจทำให้จำนวนเงินกู้ในปีหนึ่ง ๆ สูงเกินไป และไม่
สมกับสภาพทาง เศรษฐกิจของประเทศได้

- รายละเอียดที่จะใช้จ่ายเงิน ตามโครงการ
โดยแยกเป็นเงินบาทและเงินตราต่างประเทศ
- ประเมินการความสามารถ ในการชำระ
ค่างวดเบี้ยและอื่น ๆ
- งบประมาณการยอนหลังอย่างน้อย ๓ ปี(ถึ
- รายละเอียดข้อใดที่สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจแห่งชาติเห็นสมควรเพิ่มเติม

๒.๒ เมื่อคณะอนุกรรมการพิจารณาการก่อ
ต่างประเทศ (อ.พ.น.) พิจารณาเสร็จแล้วและคณะรัฐมนตรี
ดำเนินการก่อนนี้ได้เจ้าของโครงการต้องร่างคำเสนอขอก่อนนี้
ทั้งรายละเอียดเท่าที่จำเป็นตามหลักการ และรายละเอียดที่
อนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้วส่งคำเสนอขอ นั้นไปยังกระทรวงการ

๒.๓ กระทรวงการคลังร่วมกับเจ้าของโค
ดำเนินการเจรจาเงื่อนไขเพื่อร่างสัญญาาก่อนนี้ แล้วจึงเสนอ
สัญญาต่อคณะรัฐมนตรี เพื่ออนุมัติพร้อมทั้งร่างสัญญา ให้สำ
สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติพิจารณาด้วย และเมื่อถึงขั้นล
ในสัญญาให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังลงนามในสัญญานั้น

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการค้าประกันเงินกู้โดยรัฐบาล

การค้าประกันเงินกู้ของรัฐบาลมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยให้ส่วนราชการ บริษัทจำกัดที่เป็นรัฐวิสาหกิจ องค์การของรัฐ และสถาบันการเงินสามารถกู้เงินมาเพื่อลงทุนในโครงการที่สำคัญ และเพื่อการดำเนินงานให้บรรลุผลตามเป้าหมาย กฎหมายที่ให้บังคับการค้าประกันเงินกู้โดยรัฐบาลได้แก่ พระราชบัญญัติกำหนดอำนาจกระทรวงการคลังในการค้าประกัน พ.ศ. ๒๕๑๐ และประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๑๐ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ และระเบียบการกอหนี่กับต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้กำหนด

๑. อำนาจและขอบเขตของการค้าประกันเงินกู้ ของกระทรวงการคลัง นั้น ได้กำหนดไว้ในข้อ ๑ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๑๐ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดอำนาจกระทรวงการคลังในการค้าประกัน พ.ศ. ๒๕๑๐

๒. ส่วนวิธีปฏิบัติในการค้าประกันเงินกู้ นั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้กำหนดยุทธวิธีในการค้าประกัน สำหรับการทำสัญญาการค้าประกันที่กระทรวงการคลัง ประเมินว่ามีความเสี่ยงสูง รัฐมนตรีว่าการ

ผลจากการประกาศใช้เป็นกฎหมาย

ผลจากการประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติกำหนด
กระทรวงการคลังในการค้าประกัน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...
เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมคำจำกัดความของส่วนราชการ ใน
กรุงเทพมหานคร รวมอยู่ด้วย โดยตัดเอาองค์การบริหารส่วน
ออกไป และเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมวงเงินที่กระทรวงการคลัง
ให้การค้าประกันได้ ทั้งนี้ ผลจากการประกาศใช้เป็นกฎหมาย
แก้ไข ผลทางด้านจำนวนส่วนราชการและผลด้านวงเงินการค้าประกัน
กระทรวงการคลังสามารถให้การค้าประกันได้

๑. ผลด้านจำนวนส่วนราชการ

ส่วนราชการตามกฎหมายเดิมนั้น รวมถึง
บริหารส่วนตำบลด้วย แต่ตามร่างที่เสนอเข้ามาใหม่ ได้ตัด
บริหารส่วนตำบลออกไป และเพิ่มกรุงเทพมหานคร เข้ามาแทน

องค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบันตั้งขึ้นโดย
ของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๖ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ ซึ่ง
ยกเลิกพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ.

ประกาศคณะปฏิวัติฉบับนี้ออกมาเพื่อปรับปรุงรูปการปกครองตำบลใหม่
โดยรวมสภาตำบลกับคณะกรรมการตำบลเข้าด้วยกันเป็น "คณะ
กรรมการสภาตำบล" เรียกว่า "สภาตำบล" ปัจจุบันสภาตำบลมีอยู่
ประมาณห้าพันกว่าแห่ง ทั่วประเทศ (จากตำบลทั้งหมด ทั่วประเทศ
, ๒๐๕ ตำบล)

ดังนั้น เมื่อตัดองค์การบริหารส่วนตำบลออก ย่อมมีผล
ทำให้ส่วนราชการที่กระทรวงการคลังสามารถค้าประกัน การกู้เงิน
ได้ถึงห้าพันกว่าแห่ง

๒. ผลदानวงเงินค้าประกันเงินกู้ ตามพระราชบัญญัติ
กำหนดอำนาจกระทรวงการคลังในการค้าประกัน (ฉบับที่ ...)

พ.ศ. ....

ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดอำนาจ
กระทรวงการคลังในการค้าประกัน พ.ศ. ๒๕๑๐ กระทรวงการ
คลังจะก่อหนี้ผูกพันด้วยการค้าประกันเงินกู้ได้ไม่เกินผลรวม ของ
วงเงินเช่าของเงินกองทุนของบริษัทจำกัดที่เป็นรัฐวิสาหกิจ และสี่เท่า
ของเงินกองทุน ของสถาบันการเงินและผลรวมดังกล่าว ในแต่ละ
ปี หรือทั้งสองกรณีรวมกันในปีงบประมาณหนึ่ง ๆ ต้องไม่เกิน

ร้อยละสามของงบประมาณรายจ่าย ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้น หรือค่าประกันเงินกู้ได้ประมาณ

๒,๐๖๓,๑๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับปีงบประมาณ ปี ๒๕๒๐

ในกรณีที่ให้มีร่างพระราชบัญญัติกำหนดอำนาจกระทำการคลังในการค้ำประกัน (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... กำหนดวงสูงสุดให้กระทรวงการคลัง ค้ำประกันเงินกู้ได้ถึงร้อยละห้าของงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมาย ว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๆ จำนวนเงินสูงสุดที่กระทรวงการคลังสามารถค้ำประกันได้ประมาณ ๓,๔๓๙,๕๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งมีจำนวนมากกว่าในกรณีพระราชบัญญัติเดิมประมาณ ๑,๓๗๕,๔๐๐,๐๐๐ บาท

ขอควรสังเกต

ร่างพระราชบัญญัติฉบับใหม่นี้ เปิดโอกาสให้บริษัทที่เป็นรัฐวิสาหกิจ หรือสถาบันการเงินที่มีกฎหมายโดยเฉพาะ จัดขึ้น สามารถขยายเงินกู้ได้อีกร้อยละสองของเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้น ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัติเดิม

สรุปเงินค้ำประกันของกระทรวงการคลัง

เงินค้ำประกันที่กระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกัน ขณะนี้มี ๒

ประเภท

๑. เงินค้ำประกันในประเทศ ซึ่งจนถึงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๑๙ มีจำนวนวงเงิน ๓,๘๖๒,๒๙๙,๔๖๖ บาท มีจำนวนเงินที่เบิก และค้างชำระ ๒,๘๕๓,๖๔๗,๑๗๓ บาท (โปรดดูภาคผนวก)

๒. เงินค้ำประกันนอกประเทศซึ่งเป็นที่ที่จะต้องชำระคืนเป็นเงินเหรียญสหรัฐ เป็นเงินมาร์คเยอรมัน เป็นเงินบาท หรือ เหรียญสหรัฐอเมริกา เป็นเงินชิลลิง ออสเตรีย เงินเยนญี่ปุ่น และ เงินฟรังก์ฝรั่งเศส รวมทั้งสิ้นเป็นจำนวนเงิน ที่ทำสัญญาค้ำประกันแล้ว ๙๐๖,๒๐๙,๖๒๕ บาท ในจำนวนนี้มีเงินต้นที่ค้างชำระ คงเหลือจำนวน ๓๔๖,๘๓๔,๘๗๒ บาท (โปรดดูภาคผนวก)

ประเภทและรายชื่อของผู้ที่ก่อนนี้โดยมีรัฐบาลเป็น...

๑. บริษัทจำกัดที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ตามความหมายของประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๑๐ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ (กฎภาคผนวก) มีจำนวน ๑๕ บริษัท คือ บริษัทไทยโทรทัศน์ จำกัด บริษัทส่งเสียงทางสาย จำกัด บริษัทอุรุกรุงเทพ จำกัด บริษัทปุ๋ยเคมี จำกัด บริษัทหินอ่อน จำกัด บริษัทกระสอบอิสาน จำกัด บริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลชลบุรี จำกัด บริษัทสหโรงแรมไทย และการท่องเที่ยว จำกัด บริษัทมหานครขนส่ง จำกัด บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด บริษัทเดินอากาศไทย จำกัด บริษัทการบินไทย จำกัด บริษัทไทยแอร์ เวสแอร์คราฟเมนาแนนท์ จำกัด บริษัทเดินเรือทะเล จำกัด และบริษัทไม้อัดไทย จำกัด
๒. สถาบันการเงินที่มีกฎหมายโดยเฉพาะ จัดตั้งขึ้นสำหรับให้กู้ยืมเงินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรืออุตสาหกรรม ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดอำนาจกระทรวงการคลังในการค้ำประกัน พ.ศ. ๒๕๑๐ (ดูภาคผนวก) นั้น ในปัจจุบันมีอยู่ ๕ สถาบัน ได้แก่ ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคาร

อาคารสงเคราะห์ สำนักงานธนาคารสงเคราะห์

นอกจากนี้ยังมีสถาบันการเงินอื่น ซึ่งจัดตั้งขึ้นมาใน
รูปของบริษัทจำกัด คือ ธนาคารกรุงไทย จำกัด และบริษัทพิพ
ประกันภัย จำกัด

สำหรับสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายเอกเทศ
โดยรัฐบาลให้การส่งเสริม ก็คือ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่ง
ประเทศไทย และสำนักงานอนกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม

๓. องค์การของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ เป็นนิติบุคคลซึ่ง
ได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้น และมีทุนทั้งสิ้นเป็นของรัฐบาล นั้น
ในปัจจุบันนี้มีอยู่ ๒๔ องค์การ (ดูภาคผนวก)

ส่วนองค์การที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติอื่นนั้น ใน
ปัจจุบันยังไม่มีตัวเลขแน่นอนแสดงจำนวนองค์การ

חכמת אברהם

พระราชบัญญัติ

กำหนดอำนาจกระทรวงการคลังในการกำประกัน

พ.ศ. ๒๕๑๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๐

เป็นปีที่ ๒๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายกำหนดอำนาจกระทรวง
การคลังในการกำประกัน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฉันทบัญญัติดังกล่าวนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติกำหนดอำนาจกระทรวงการคลังในการที่ประกัน พ.ศ. ๒๔๘๑"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

"การค้ำประกัน" หมายความว่า ความรวมถึงอวัลต์เงินด้วย

"ส่วนราชการ" หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า และให้หมายความรวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย

"องค์การของรัฐ" หมายความว่า องค์การหรือวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคลซึ่งได้มีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้นและมีทุนทั้งสิ้นเป็นของรัฐมา

"สถาบันการเงิน" หมายความว่า สถาบันการเงินที่มีกฎหมายโดยเฉพาะ จัดตั้งขึ้นหรือให้กู้ยืมเงินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม พาณิชยกรรมหรืออุตสาหกรรม

- ๑๑ -

“เงินกองทุน” หมายความว่า ทูบที่ชำระแล้ว ทูบสำรอง ซึ่งรวมทั้งเงินสำรองอื่นที่ได้จัดสรรจากกำไรสุทธิและกำไรสุทธิ ควบเหลือหลังจากการจัดสรรแล้ว

มาตรา ๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๕ กระทรวงการคลังมีอำนาจกำกับดูแลของส่วนราชการ หนึ่งขององค์การของรัฐ หนึ่งของบริษัทจำกัดที่เป็นรัฐวิสาหกิจและแห่งของสถาบันการเงิน ได้โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

บริษัทจำกัดที่เป็นรัฐวิสาหกิจดังกล่าวต้องเป็น

(ก) บริษัทจำกัดที่กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวง การเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า และหรือองค์การของรัฐมีทุนรวม อยู่ด้วยไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้า หรือ

(ข) บริษัทจำกัดที่กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวง การเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า และหรือองค์การของรัฐ และหรือ บริษัทจำกัดตาม (ก) มีทุนรวมอยู่ด้วยไม่น้อยกว่าร้อยละ เจ็ดสิบห้า

มาตรา ๕ กระทรวงการคลังจะก่อกำหนดผูกพันด้วยการ กำกับระดั บำงจันละเงินเกินกว่าจำนวนดังต่อไปนี้รวมกันทั้งสิ้น

(๑) ในกรณีที่ลูกหนี้เป็นบริษัทจำกัดที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ตามมาตรา ๔ สองเท่าของเงินกองทุนของบริษัทจำกัดนั้น

(๒) ในกรณีที่ลูกหนี้เป็นสถาบันการเงิน สี่เท่าของเงินกองทุนของสถาบันการเงินนั้น

(๓) การกักหน้ผูกพันตาม (๑) และหรือ (๒) บ้างมีประมาณหนึ่ง ๆ ต้องเป็นจำนวนไม่เกินร้อยละสามของงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้น ๆ

ความใน (๓) มิให้ใช้บังคับแก่การกักประกันในการต่อสัญญาหรือ แก้ไขสัญญาค่า ประกัน โดยไม่แก้ไขจำนวนเงินค่าประกันเพิ่มขึ้นจากเดิม

มาตรา ๖ การกักหน้เงินที่กระทรวงการคลังกักหน้ผูกพันด้วยการกักประกันตามมาตรา ๕ (๓) มิให้นำจำนวนเงินค่าประกันที่กระทรวงการคลังกักหน้ โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่นมารวมคำนวณด้วย

มาตรา ๗ เพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ การกักหน้เงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทย ให้คำนวณโดยเทียบจากค่าเสมอภาค

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจ
คังต่อไปนั้

(๑) มอบอำนาจให้บุคคลใดลงชื่อในสัญญาการค้าประกัน
ที่กระทำในต่างประเทศ

(๒) กำหนดค่าธรรมเนียมการการค้าประกันบริษัทจำกัดที่
เป็นรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๔ และสถาบันการเงินไม่เกินร้อยละ
หนึ่งของจำนวนเงินที่การค้าประกัน

มาตรา ๙ พระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระทั่งการค้าประกัน
ของกระทรวงการคลังที่กระทำโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่น
และไม่กระทบกระทั่งการค้าประกันใด ๆ ที่กระทรวงการคลัง
ได้กระทำไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการ
ตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๑๑๐

ด้วยคณะปฏิวัติได้พิจารณาเห็นว่า เพื่อให้กระทรวงการคลังมีอำนาจกำกับหน้ของ บริษัท จำกัด ที่เป็นรัฐวิสาหกิจได้มากยิ่งขึ้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติกำหนดอำนาจกระทรวงการคลังในการกำกับ ๒๕๑๐ เสียใหม่ หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดอำนาจกระทรวงการคลังในการกำกับ ๒๕๑๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๕ กระทรวงการคลังมีอำนาจกำกับหน้ของส่วนราชการ หน้ขององค์การของรัฐ หน้ของบริษัทจำกัดที่เป็นรัฐวิสาหกิจและหน้ของสถาบันการเงินได้ โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี บริษัทจำกัดที่เป็นรัฐวิสาหกิจดังกล่าวต้องเป็น

๒๐

(ก) บริษัทจำกัดที่กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวง
การเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า และหรือองค์การของรัฐมีทุน
รวมอยู่ด้วยไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบ หรือ

(ข) บริษัทจำกัดที่กระทรวง ทบวง กรม หรือ
ทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า และหรือองค์การของ
รัฐ และหรือบริษัทจำกัดตาม (ก) มีทุนรวมอยู่ด้วยไม่น้อย
กว่าร้อยละเจ็ดสิบ "

ข้อ ๒ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ใช้บังคับตั้ง
แต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๐๔

จอมพล ถ. พิบูลสงคราม

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

สถิติเงินค้ำประกัน

เงินค้ำประกันในประเทศเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2519

หน่วย : บาท

ผู้ให้	วงเงิน	เงินที่รับประกัน ค้างชำระ	ผู้ค้ำประกัน
ธนาคารออมสิน	160,295,470	36,675,050	กรมราชการ องค์การ รัฐวิสาหกิจ
ธนาคารออมสิน	200,000,000	17,600,000	การเกษตรแห่งชาติ
ธนาคารออมสิน	160,000,000	21,664,880	การประปานครหลวง
ธนาคารกรุงไทย จำกัด	30,000,000	—	องค์การทอผ้า
ธนาคารกรุงไทย จำกัด	200,000,000	—	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง ประเทศไทย
ธนาคารกรุงไทย จำกัด	20,000,000	4,036,476	องค์การแก้ว
ธนาคารแห่งประเทศไทย	208,000,000	98,800,000	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง ประเทศไทย
ธนาคารแห่งประเทศไทย	215,000,000	235,910,147	บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย
ธนาคารแห่งประเทศไทย	200,000,000	135,061,920	บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย
ธนาคารแห่งประเทศไทย	80,000,000	80,000,000	บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย
ธนาคารกรุงธนบุรี จำกัด	34,000,000	31,000,000	บริษัทการบินไทย จำกัด
ธนาคารพาณิชย์ 5 แห่ง รวม 2 ครั้ง	200,000,000	260,000,000	องค์การเช่าเหมือง
	170,000,000	170,000,000	ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร
บริษัทประกัน พ.ศ. 2515	50,000,000	—	การไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทย

๒๓

เงินค่าประเมินในประเทศเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2519

หน่วย : บาท

ผู้พัก	วงเงิน	เงินต้นกับและ ค่าชำระ	ผู้อุปถัมภ์
พันธบัตรกองทุน พ.ศ. 2516	250,000,000	250,000,000	การไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทย
พันธบัตรกองทุน พ.ศ. 2517	450,000,000	450,000,000	การไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทย
พันธบัตรกองทุน พ.ศ. 2518	440,000,000	440,000,000	การไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทย
พันธบัตรเงินกู้ พ.ศ. 2519	500,000,000	500,000,000	การเคหะแห่งชาติ
พันธบัตรผู้เช่าโทรศัพท์	150,000,000	—	องค์การโทรศัพท์ แห่งประเทศไทย
ธนาคารกรุงไทย จำกัด	100,000,000	100,000,000	บริษัทมหาชนสงฆ์ จำกัด
ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด	25,000,000	25,000,000	บริษัทมหาชนสงฆ์ จำกัด
รวม	3,872,295,476	2,353,647,173	

แหล่งที่มา : กรมบัญชีกลาง

เงินต่างประเทศ

รายการ		อัตราดอกเบี้ย และระยะเวลา (ค.ศ.)
ผู้ให้	วัตถุประสงค์	
1. รัฐบาลต่างประเทศเป็นเงิน		
เหรียญสหรัฐ		
ธนาคารโลก	การทำเรือ	5 1/2% (1964)
ธนาคารโลก	การไฟฟ้าสายอิต	5 3/4% (1964)
ธนาคารโลก	การรถไฟ	5 3/4% (1964)
ธนาคารโลก	การไฟฟ้าสายอิต	5 1/2% (1963)
ธนาคารโลก	การไฟฟ้าสายอิต	5 1/2% (1965)
ธนาคารโลก	การไฟฟ้าสายอิต	6% (1967)
ADB	บริษัทเงินทุน ฯ	ไม่มีดอกเบี้ย (1967)
FIAT	การไฟฟ้าสายอิต	.. (1967)
AIB	บริษัทเงินทุน ฯ	.. (1970)
ธนาคารโลก	โครงการผลิตไฟฟ้าสิริกิตต์	.. (1970)
ธนาคารโลก	การทำเรือ	7% (1970)
ADB	โครงการขยายสถานีอิต และสายส่งกระแสไฟฟ้า	ไม่มีดอกเบี้ย (1970)
ธนาคารโลก	โครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้า พลังน้ำเครื่องที่ 4	
	โรงไฟฟ้าพระนครใต้	7 1/2% (1971)
ADB	โครงการจ่ายกระแสไฟฟ้า	
	การไฟฟ้านครหลวง	7 1/2% (1971)
บริษัท-คณะกรรมการเข้าเครื่องบิน	บริษัทการบินไทย	ไม่มีดอกเบี้ย (1972)
ADB	โครงการไฟฟ้าแม่เมาะ	7 1/2% (1972)
ธนาคารโลก	โครงการโครงการคมนาคม	7 1/2% (1972)

๒๔

1 มีนาคม 2519

จำนวนเงินที่ ชำระ	จำนวนเงินที่ทำสัญญา ค่าประกันตัว	เงินค้ำข้างชำระ	หมายเหตุ
3,400,000	3,259,078	161,000	
66,000,000	66,000,000	32,202,000	
22,000,000	22,000,000	5,992,000	
6,600,000	6,600,000	3,579,000	
6,000,000	6,000,000	3,915,000	
5,000,000	5,000,000	2,855,000	
5,000,000	5,000,000	451,437	
1,404,791	1,000,000	200,000	
10,000,000	10,000,000	3,606,145	
46,500,000	46,500,000	43,845,000	
12,500,000	12,500,000	9,305,797	
15,800,000	14,500,000	12,199,066	
27,000,000	27,000,000	23,484,382	
18,000,000	18,000,000	—	ดูไม่มีการเบิก
9,079,975	9,079,975	3,398,985	
23,000,000	23,000,000	10,096,173	
37,000,000	37,000,000	13,302,599	

รายการ		อัตราดอกเบี้ย และระยะเวลา (ค.ศ.)
ผู้ให้กู้	วัตถุประสงค์	
Baukera Trust	บริษัทการบินไทย	ไม่มีดอกเบี้ย (1974-)
ธนาคารโลก	บริษัทเงินทุน ครั้งที่ 2	7 1/2% (1974-)
ธนาคารโลก	การประปา	7 1/2% (1974-)
ธนาคารโลก	การรถไฟ	7 1/2% (1973-)
ADB	การประปา	7 1/2% (1974-)
ADB	การไฟฟ้านครหลวง	7 1/2% (1974-)
ธนาคารโลก	โครงการบ้านจำนอง	7 1/2% (1974-2)
FNCB	บริษัทการบินไทย	1.75% หรือมากกว่า (1975-1)
ADB	โครงการสายส่งกระแสไฟฟ้า	7 1/2% (1974-)
ADB	โครงการไฟฟ้าแม่เมาะ	8 3/4% (1975-)
ADB	โครงการไฟฟ้าแม่เมาะ	
ADB	โครงการที่ 2	8 3/4% (1975-)
ADB	บริษัทเงินทุน ฯ	8 3/4% (1975-)
2. ⁴ <u>พันธบัตรรัฐบาลเป็นเงิน</u>		
<u>บริษัท อินโดรามา</u>		
Kreditanstalt	บริษัทเงินทุน ฯ	5 1/2% (1963-)
Kreditanstalt	ปุ๋ยเคมี	6% (1913-)
Kreditanstalt	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	3 1/2% (1963-)
Kreditanstalt	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	3% (1959-)
Kreditanstalt	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	3 1/2% (1968-)
Kreditanstalt	การรถไฟ	3 1/2% (1968-)
Kreditanstalt	การรถไฟ	6% (1968-7)

ปี	จำนวนเงินที่ทำสัญญาค่าประกัน	เงินต้นค้างชำระคงเหลือ	หมายเหตุ
1980	9,720,000	9,720,000	
1981	12,000,000	8,467,996	
1982	55,000,000	2,985,238	
1983	15,000,000	10,652,573	
1984	19,600,000	110,227	
1985	21,000,000	-	ยังไม่มีการเบิก
1986	75,000,000	10,102,420	
1987	18,000,000	-	ยังไม่มีการเบิก
1988	24,000,000	1,567,293	
1989	15,000,000	3,893,280	
1990	22,700,000	10,539,560	
1991	20,000,000	1,351,570	
1992	11,000,000	371,069	
1993	39,514,137	9,483,392	
1994	13,000,000	7,312,500	
1995	11,000,000	6,880,000	
1996	20,000,000	15,625,000	
1997	11,000,000	9,100,000	
1998	19,500,000	7,100,000	

รายการ		อัตรา และระยะ (ค.)
ผู้ให้กู้	วัตถุประสงค์	
Kreditanstalt	บริษัทเงินทุน ฯ	5 1/2 % (1975)
Kreditanstalt	Gas Turbine	6 % (1975)
Kreditanstalt	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	2 % (1975)
Kreditanstalt	บริษัทเงินทุน ฯ	6 1/2 % (1975)
Kreditanstalt	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	6 % (1976)
Kreditanstalt	บริษัทเงินทุน ฯ	7 1/2 % (1975)
3. ^{๕.๔} กองชั่งชำระคืนเป็นเงิน		
มหัท หรักแบเรียวญสวรัฐ ฯ		
DLF	การทำเรือ	5 1/2 % (1960)
DLF	การไฟฟ้านครหลวง	5 1/2 % (1960)
4. ^{๕.๔} กองชั่งชำระคืนเป็นเงิน		
ชกถิว ออสเตริอ		
Osterreichische Lunder Bank	การไฟฟ้าลิกไนท์	5 % (1960)
Kreditanstalt	การไฟฟ้าลิกไนท์	ไม่มีดอกเบี้ย
5. ^{๕.๔} กองชั่งชำระหนี้คืนเป็นเงิน		
แบงก์ยูน		
ธนาคารออสเตรีย วิต อิมปรีด		
ประเทศออสเตรีย	การโทรศัพท์โครงการ 1	5 % (1975)
ธนาคารออสเตรีย วิต อิมปรีด		
ประเทศออสเตรีย	การโทรศัพท์โครงการ 2	5 % (1976)

ปี	ประกัน	จำนวนเงินที่ทำสัญญา ค่าประกันแล้ว	เงินต้นค้างชำระ คงเหลือ	หมายเหตุ
178	5,000,000	5,000,000	4,356,000	ทิ้ง ไม่มีการเบิก
179	5,140,800	5,140,800	3,427,200	
180	10,000,000	10,000,000	7,749,721	
181	10,000,000	10,000,000	4,067,753	
2002	20,000,000	20,000,000	1,112,789	
2003	15,000,000	15,000,000	—	
2004				
2005				
	1,750,000	1,750,000	83,073	
	20,000,000	19,812,371	15,332,870	
74)				
79)				
	49,860,000	42,381,000	9,418,000	
	51,970,000	44,174,500	9,466,500	
60				
	1,820,524,730	1,820,524,730	1,692,097,067	
93)	1,179,475,270	4,119,475,270	2,155,825,120	
4)				

รายการ		อัตรา
ผู้ให้	วัตถุประสงค์	
ธนาคารเอ็กซปอร์ต อิมพอร์ต ประเทศไทย	โทรศัพท์โครงการ 3	4%
ธนาคารเอ็กซปอร์ต อิมพอร์ต ประเทศไทย	บริษัทเงินทุน 7	5.25%
OECF	การไฟฟ้าฝ่ายผลิต	3.25%
OECF	การไฟฟ้าฝ่ายผลิต โครงการ เขื่อนบ้านเจ้าเพชร ระยะที่ 1	2.75%
OECF	การไฟฟ้าฝ่ายผลิต โครงการ เขื่อนบ้านเจ้าเพชร ระยะที่ 2	2.75%
OECF	การโทรศัพท์ โครงการโทรศัพท์ ทวายไกล	4%
OECF	ธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร	3.75%
6. <u>พันธบัตรระยะยาว</u>		
<u>ฝรั่งเศส</u>		
Credit Nat de France	การรถไฟ	3.5%
BFCF	การรถไฟ	7.23%

รวมเป็นเงิน

- หมายเหตุ 1) ใช้อัตราแลกเปลี่ยน 282 มาร์คเยอรมัน เท่ากับ 1 บาท
- 20.97 ดอลลาร์ออสเตรเลีย
  - 308 เยนญี่ปุ่น
  - 4.60 ฟรังก์ฝรั่งเศส

2) แห่งที่มา กระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง

๓๓

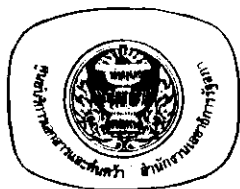
ประกัน	จำนวนเงินที่ทำสัญญาต่อประกันแล้ว	เงินต้นค้างชำระคงเหลือ	หมายเหตุ
0,000,000	6,000,000,000	1,717,201,421	
0,000,000	10,000,000,000	3,809,519,728	
5,000,000	10,965,000,000	6,504,085,575	
5,000,000	6,035,000,000	276,082,654	
5,000,000	6,965,000,000	—	ยังไม่มีการเบิก
0,000,000	9,550,000,000	—	ยังไม่มีการเบิก
0,000,000	2,000,000,000	—	ยังไม่มีการเบิก
60,000,000	60,000,000	60,000,000	
73,996,684	73,996,684	64,930,391	
	906,209,625	347,811,872	

องค์การของรัฐบาลไทยซึ่งขึ้นโดยตรงหรือโดยอ้อมภายใต้การบังคับของกิจการ
โดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๐๑

ชื่อองค์การ	ผู้บัญชาการตามพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งองค์การ	หมาย
๑. องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว แห่งประเทศไทย (อ.ส.ท.)	นายกรัฐมนตรี	
๒. องค์การสวนสัตว์	นายกรัฐมนตรี	
๓. องค์การส่งเสริมกีฬาแห่ง ประเทศไทย	นายกรัฐมนตรี	
๔. องค์การเชื้อเพลิง (อ.พท)	ร.ม.ว.กระทรวงกลาโหม	
๕. องค์การทอผ้า (อ.ท.บ.)	ร.ม.ว.กระทรวงกลาโหม	
๖. องค์การแก้ว (อ.ก.)	ร.ม.ว.กระทรวงกลาโหม	
๗. องค์การรถแท็กซี่ (อ.ร.บ.)	ร.ม.ว.กระทรวงกลาโหม	
๘. องค์การเกษตรเขตรัฐ (อ.น.ท.)	ร.ม.ว. กระทรวงกลาโหม	
๙. องค์การผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูป (อ.สร.)	ร.ม.ว. กระทรวงกลาโหม	
๑๐. องค์การอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	ร.ม.ว. กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์	
๑๑. องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.)	ร.ม.ว. กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์	
๑๒. องค์การสวนยาง (อ.ส.ย.)	ร.ม.ว. กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์	
๑๓. องค์การอุตสาหกรรมยาง	ร.ม.ว. กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์	

ชื่อโครงการ	ประเภทการดำเนินงานหรือโครงการ ที่ดำเนินการ	หมายเหตุ
๑๘. องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย	ร.ม.ว. กระทรวงมหาดไทยและ อุตสาหกรรม	
๑๙. องค์การอุตสาหกรรมเพื่อการสหกรณ์ (อ.ส.ก.)	ร.ม.ว. กระทรวงมหาดไทยและ อุตสาหกรรม	กำลังอยู่ในระหว่าง จัดตั้งใหม่
๒๐. องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)	ร.ม.ว. กระทรวงมหาดไทย	
๒๑. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	ร.ม.ว. กระทรวงมหาดไทย	
๒๒. องค์การทอผ้า	ร.ม.ว. กระทรวงมหาดไทยและ	
	ร.ม.ว. กระทรวงเศรษฐกิจ	
๒๓. องค์การเคหะกิจ	ร.ม.ว. กระทรวงมหาดไทย	
๒๔. องค์การปรับปรุงบูรณะทางเดิน (อ.บ.อ.)	ร.ม.ว. มหาดไทย	
๒๕. องค์การเหมืองแร่ทางทะเล	ร.ม.ว. กระทรวงอุตสาหกรรม	
๒๖. องค์การคลังสินค้า	ร.ม.ว. กระทรวงเศรษฐกิจ	
๒๗. องค์การจัดซื้อและจำหน่ายสินค้า (อ.จ.ส.)	นายกรัฐมนตรี ๒๕๕๑ ร.ม.ว. กระทรวงการคลัง ๒๕๕๒	รวมอีกแล้ว
๒๘. องค์การกุวิบางกอกทอ	ร.ม.ว. กระทรวงศึกษาธิการ	เดิม ร.ม.ว. กระทรวง วัฒนธรรม วิชาการ
๒๙. บรรษัทการค้าแห่งรัฐ	ร.ม.ว. กระทรวงพาณิชย์	
	ร.ม.ว. กระทรวงการคลัง	

บันทึกผลการพิจารณา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติว่าด้วยการดำรงตำแหน่ง
ข้าราชการการเมืองบางตำแหน่ง

พ.ศ. ....

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

จัดเข้าระเบียบวาระประชุมสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี
ทำหน้าที่สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน
ครั้งที่ ๔
วันศุกร์ที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๘

คำนำ

เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการ

แผ่นดิน คณะรัฐมนตรีจึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการ
ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองบางตำแหน่ง -
พ.ศ. .... เข้าสู่การพิจารณาของสภาที่ปรึกษา
ของนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่สภาปฏิรูปการปกครอง -
แผ่นดิน ร่างพระราชบัญญัติฉบับแรกเป็นการแก้ไข
เพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง
พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยกำหนดให้มีตำแหน่งที่ปรึกษาของ
นายกรัฐมนตรี ที่ปรึกษารัฐมนตรี ในแต่ละกระทรวง
และทบวง และเพิ่มตำแหน่งข้าราชการการเมือง
อื่นบางตำแหน่งให้มีฐานะเป็นข้าราชการการเมือง
ฉบับที่สอง เป็นการบัญญัติกฎหมายขึ้นใหม่ เพื่อให้

อำนาจนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี
 ตั้งข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น กรรมการ
 และพนักงานของรัฐวิสาหกิจ ดำรงตำแหน่ง
 ข้าราชการการเมืองบางตำแหน่งได้ โดยเฉพาะ
 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิสาวิชาการต่าง ๆ ในภาครัฐบาล
 สามารถเข้ามาช่วยเหลือให้คำปรึกษาและแนะนำใน
 การบริหารราชการแผ่นดินได้ โดยถูกต้องตามกฎหมาย

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้ ได้
 รวบรวมบทบัญญัติมาตราที่เกี่ยวข้องในพระราชบัญญัติ
 อื่น ๆ ที่เกี่ยวพันเข้าไว้ด้วยกัน อย่างไรก็ตามได้จัด
 ทำขึ้นในระยะเวลาจำกัด อาจเกิดความผิดพลาด
 ได้มาก จึงขอกราบอภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สารบัญ

คำนำ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๑. หลักการและเหตุผล

๒. สรุปประเด็นที่แก้ไข

๓. ข้อเสนอแนะ

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยกาจัดตั้งตำแหน่งข้าราชการ

การเมืองบางตำแหน่ง พ.ศ. ....

๑. หลักการและเหตุผล

๒. ตราตั้งสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๓. ข้อเสนอแนะ

ภาคผนวก

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง

พุทธศักราช ๒๕๑๘

ร่าง

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ หลักการ แห่งพระราชบัญญัตินี้คือ ให้มีกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมืองขึ้น โดยเหตุผลว่า เนื่องจากมีการแก้ไขพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือนโดยแยกข้าราชการการเมืองออกจากข้าราชการพลเรือน

๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

หลักการ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยเหตุผล เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน สมควรกำหนดให้มีตำแหน่งที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรีและที่ปรึกษารัฐมนตรี ในแต่ละกระทรวงและทบวง โดยให้มีฐานะเป็นข้าราชการการเมือง และแก้ไขเพิ่มเติมตำแหน่งข้าราชการการเมืองอื่นบางตำแหน่ง

๒. สรุปประเด็นที่แก้ไข

๒.๑. แก้ไข มาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติข้าราชการ
 การเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยเพิ่มเติมตำแหน่ง ข้าราชการการ
 เมืองชั้นใหม่อีก ๒ ตำแหน่ง คือ ที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี(๑๐)
 ที่ปรึกษารัฐมนตรี (๑๑) เลขาธิการรองนายกรัฐมนตรี (๑๒) ผู้
 ช่วยเลขาธิการรองนายกรัฐมนตรี (๑๓) และผู้ช่วยเลขานุการ
 รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (๑๔)

๒.๒ แก้ไขมาตรา ๑๖ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
 การเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ วรรคหนึ่งข้าราชการการเมืองตำแหน่ง
 ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
 บริหารราชการแผ่นดิน ร่างที่เสนอใหม่การแต่งตั้งข้าราชการ
 การเมืองตำแหน่งที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี ให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง
 บุคคลที่เห็นสมควรตามเหตุผลในทางการเมือง และเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตาม
 มาตรา ๑๐ กล่าวคือ (๑) มีสัญชาติไทย (๒) มีอายุ
 ไม่น้อยกว่า ๑๘ ปี (๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบ
 ประชาธิปไตยโดยรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ (๔) ไม่เป็นผู้มี
 ภายพหุผลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถ หรือ
 จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (๕) ไม่เป็นผู้ยกพร่องใน
ศีลธรรมอันดี (๖) ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว (๗) ไม่เป็นผู้เคยต้อง
รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่โทษสำหรับ
ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ (๘) ไม่
เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก จากรัฐวิสาหกิจ
(๙) ไม่เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออกหรือไล่ออก เพราะกระทำ
ผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือตาม
กฎหมายอื่น

๒.๓ แกไขมาตรา ๘ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการ
เมืองที่เสนอใหม่ การแต่งตั้งข้าราชการการเมืองนอกจาก ตำแหน่งที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีตำแหน่งเลขาธิการผู้ว่าราชการกรุง-
เทพมหานคร ผู้ช่วยเลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้
รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดแต่งตั้งบุคคลซึ่งเห็นสมควร
ตามเหตุผลในทางการเมืองและเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะเป็น ข้าราชการ
การเมืองดังกล่าวได้ โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

๒.๔ แกไขมาตรา ๑๑ (๕) ข้าราชการการเมือง นอกจาก
ตำแหน่งรัฐมนตรี ออกจากตำแหน่งเมื่อ (๕) คณะรัฐมนตรีที่อนุมัติ

ให้แต่งตั้งออกจากตำแหน่งทั้งคณะ หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือ
ผู้ว่ากรุงเทพมหานคร ผู้ว่าแต่งตั้งออกจากตำแหน่ง และที่เสนอ
ใหม่เพิ่ม รองนายกรัฐมนตรี เพราะบทบัญญัติใหม่ ให้มีข้าราชการ
การการเมืองตำแหน่งที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี

๒.๕ แก้ไขมาตรา ๑๒ ข้าราชการการเมืองตำแหน่งที่
ปรึกษารองนายกรัฐมนตรีออกจากตำแหน่ง โดยเพิ่มเป็น (๔) เมื่อ
ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐

๒.๖ แก้ไขบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการการเมือง ท้าย
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง ๒๕๑๘

๑. ตำแหน่งที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี พระราช
บัญญัติเดิมมีชั้นอัตราเงินเดือน ๗,๒๖๐ ๘,๕๐๕ ๘,๘๕๐
๘,๘๑๐ บาท ร่างที่เสนอใหม่ กำหนดอัตราเงินเดือนที่ปรึกษารอง
นายกรัฐมนตรีเท่ากันหมด คือ อัตราเดือนละ ๗,๒๖๐ บาท (๖)

๒. ตำแหน่งที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี เดือนละ
๗,๒๖๐ บาท (๗)

๓. ตำแหน่งที่ปรึกษารองมนตรี เดือนละ ๗,๒๖๐
บาท (๘)

๔

๔. ตำแหน่งเลขาธิการรองนายกรัฐมนตรี เดือนละ
๑๐,๓๔๐ บาท (๑๓)

๕. ตำแหน่งผู้ช่วยเลขาธิการรองนายกรัฐมนตรี
เดือนละ ๖,๑๕๐ บาท (๑๔)

๖. ตำแหน่งผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรี ประจำสำนัก
นายกรัฐมนตรี เดือนละ ๕,๔๔๕ บาท (๑๖)

๓. ข้อสังเกต

ในสภาวะวิกฤต กลไกการบริหารทุกอย่างจะต้องปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เกิดเสถียรภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมส่วนรวมของประเทศก่อให้เกิดสภาวะแวดล้อมที่จะอำนวยให้สามารถวางรากฐานการปกครองที่เหมาะสมแก่สภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศตั้งเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องมีฝ่ายที่มีหน้าที่บริหารประเทศจะต้องปฏิบัติภารกิจให้สู่เป้าหมายนั้นอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องอาศัยวิชาความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ของทุกคนในชาติโดยเฉพาะเปิดโอกาสให้ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาการ ผู้มีประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนช่วยให้คำแนะนำปรึกษา เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี ในฐานะที่ปรึกษาเป็นข้าราชการการเมือง

ปัจจุบันการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม มีความสลับซับซ้อนเป็นอย่างยิ่งและต้องอาศัยความชำนาญเฉพาะด้าน ดังนั้นระบบคณะที่ปรึกษา จึงมีความจำเป็นยิ่งยวด ต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารระดับสูง ซึ่งต้องอาศัยการตัดสินใจที่มีเหตุผล โดยอาศัยข้อ

มูลที่ถูกต้อง ทางเลือกในการตัดสินใจ การวิเคราะห์เปรียบเทียบ
ทางเลือกและตัดสินใจที่ถูกต้องเหมาะสมที่สุด กระบวนการเหล่านี้
ต้องอาศัยผู้มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์มาช่วยเหลือภาระกิจ
ของฝ่ายบริหารจึงจะสำเร็จลุล่วงไปได้โดยมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นประเด็นสำคัญมิใช่อยู่ที่การกำหนดตำแหน่งข้าราชการ
ราชการการเมืองชั้นใหม่ หรือการกำหนดอัตราเงินเดือนข้าราชการ
การเมืองแต่ประการเดียว หากอยู่ที่ว่าจะสามารถสรรหาบุคคล
ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ในภาคเอกชน และภาครัฐบาลคือ
ส่วนราชการพนักงานรัฐวิสาหกิจและส่วนท้องถิ่น มาดำรงตำแหน่ง
ได้อย่างไรและเมื่อดำรงตำแหน่งแล้ว จะปฏิบัติหน้าที่ได้สมบูรณ์มาก
น้อยแค่ไหน ซึ่งเป็นปัญหาในทางปฏิบัติมิใช่ปัญหาทางกฎหมาย เป็น
พฤติกกรรมมากกว่าเป็นตัวแบบที่กำหนดขึ้น

ตัวแบบหรือโครงสร้างนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อความ
จำเป็นของบ้านเมืองหมดไป จึงนับได้ว่าเป็นการบัญญัติขึ้นมาเพื่อใช้
ประโยชน์เฉพาะกิจในช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น อาจเป็นช่วง
ระยะเวลา ๔ ปี ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ

ร่าง

พระราชบัญญัติว่าด้วยการดำรงตำแหน่ง
ข้าราชการการเมืองบางตำแหน่ง พ.ศ. ....

๑. หลักการและเหตุผล

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการดำรงตำแหน่ง ข้าราชการ การการเมืองบางตำแหน่ง พ.ศ. .... มีหลักการเพื่อให้ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่นและกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองบางตำแหน่งได้ โดยเหตุผล ดังนี้ เนื่องจากในปัจจุบัน กฎหมายห้ามมิให้ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่นและกรรมการและพนักงานของรัฐวิสาหกิจ ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง แต่เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน ในระหว่างใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี มีความจำเป็นที่จะต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาการต่างๆ มาช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำในการบริหารราชการแผ่นดิน จึงจำเป็นต้องตรากฎหมายนี้ขึ้น

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ บทนิยามศัพท์ มาตรา ๓

(๑) "ข้าราชการ" หมายความว่า ข้าราชการการพลเรือน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔ มาตรา ๔ คือ "บุคคลซึ่งได้รับบรรจุแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติ

ญัตินี้ ให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากงบประมาณ หมวดเงิน
เดือนในกระทรวงทบวงฝ่ายพลเรือน และหมายความรวมถึงข้าราชการ
การตำรวจ ซึ่งกรมตำรวจสั่งแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจ
โดยได้รับเงินเดือนจากผู้ว่าจ้างด้วย "

ข้าราชการตุลาการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
ข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๔ หมายความว่า
"ข้าราชการซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณ
ประเภทเงินเดือนในกระทรวงยุติธรรม"

ข้าราชการอัยการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายอัยการ

ข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
ราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๔ หมายความว่า "บุคคล
ซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณ หมวดเงิน
เดือนในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา"

ข้าราชการกรุงเทพมหานคร ตามกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๖ มาตรา ๔ "ข้าราชการ
กรุงเทพมหานคร หมายความว่า ข้าราชการซึ่งปฏิบัติหน้าที่

ราชการของกรุงเทพมหานคร โดยได้รับอัตราเงินเดือนในงบประมาณประเภทเงินเดือนที่คงทางกรุงเทพมหานคร

(๒) "พนักงานส่วนท้องถิ่น" หมายความว่า พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล และหมายความรวมถึงข้าราชการส่วนจังหวัด

(๓) "กรรมการและพนักงานของรัฐวิสาหกิจ" หมายความว่า กรรมการและพนักงานของรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๔ มาตรา ๔ "กรรมการ" หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจ และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการและรองประธานกรรมการด้วย "พนักงาน" หมายความว่า พนักงานและลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ และให้หมายความรวมถึงผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ และให้รวมตลอดถึงที่ปรึกษาคณะกรรมการ ที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจ เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการ หรือบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกัน แต่เรียกชื่ออย่างอื่นในรัฐวิสาหกิจด้วย

"รัฐวิสาหกิจ" หมายความว่า

(๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมาย ว่าด้วยการจัดตั้งองค์การรัฐบาล หรือกิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น และหมายความรวมถึงหน่วยงานธุรกิจของรัฐเป็นเจ้าของ แต่ไม่รวมถึงองค์การหรือกิจการ ที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อสงเคราะห์หรือส่งเสริมการใด ๆ ที่มีใช้ธุรกิจ

(๒) บริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่กระทรวงทบวงกรม หรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า และหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ หรือ

(๓) บริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่กระทรวงทบวงกรมหรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า และหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) และหรือ (๒) มีทุนรวมอยู่ด้วยถึงสองในสาม

๒.๒ นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี เจ้าสังกัด มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการและพนักงานของรัฐวิสาหกิจ เป็นข้าราชการการเมืองในตำแหน่งที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี ที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี หรือที่ปรึกษารัฐมนตรี ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมืองได้

ในระหว่างสี่ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๒.๓ เมื่อนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด แต่งตั้งข้าราชการดังกล่าวเป็นข้าราชการการเมืองแล้ว ห้ามมิให้นำนับัญญัติแห่งกฎหมายที่ห้ามข้าราชการดังกล่าว ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองของข้าราชการพนักงานส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการและพนักงานของรัฐวิสาหกิจนั้น

๓. ข้อสังเกต

เนื่องจากเป็นที่ทราบทั่วกันว่าประเทศอยู่ในภาวะวิกฤติ จึงต้องการความร่วมมือ ช่วยกันระดมสรรพกำลังวิชาและประสบการณ์จากทุกฝ่าย เพื่อคลอบคลุมประเทศพ้นภาวะวิกฤตินี้ไปโดยไม่ต้องตำหนิงว่า ผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยเฉพาะในตำแหน่งที่ปรึกษา ไม่ว่าจะผู้นั้นจะอยู่ในสายวิชาหรือประกอบวิชาชีพใด เพราะถือว่าเป็นการปฏิบัติภารกิจด้วยสถานะการณ์ที่จำเป็น แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า สิทธิเช่นนี้ไม่ได้รวมถึงข้าราชการมหาวิทยาลัย ในคราวประชุมสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรีทำหน้า

ที่สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน -
 ๒๕๑๘ ได้อนุมัติร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ
 กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
 การฝ่ายอัยการ และร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลา
 การ เพื่อประกาศใช้เป็นกฎหมาย ให้สิทธิกรรมการและพนักงานรัฐ
 วิสาหกิจ ข้าราชการอัยการ และข้าราชการตุลาการ ได้รับการ
 แต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน เพื่อทำหน้าที่นิติ
 บัญญัติได้ โดยเหตุผลเดียวกัน ข้าราชการ กรรมการ และพนักงาน
 ดังกล่าว จึงน่าจะมีสิทธิโดยสมบูรณ์ ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรง
 ตำแหน่งทางกรรเมืองโดยเฉพาะตำแหน่งที่ปรึกษา

แต่อย่างไรก็ดี หากผู้ที่ดำรงตำแหน่งในกระบวนการยุติธรรม
 เช่น พนักงานอัยการและตุลาการ เมื่อมาดำรงตำแหน่งทางการเมือง
 เมือง ที่เจป็นเรื่องของบุคคล กระบวนการยุติธรรมซึ่งเป็นสถาบันอาจ
 อาจถูกมองภาพพจน์ในทัศนที่ไม่สนับสนุนให้เกิดภาพพจน์ที่ดียิ่งขึ้นไปอีก
 ได้ อาจจะมีข้อโต้แย้งได้ว่าผู้ที่ดำรงตำแหน่งในกระบวนการยุติธรรม
 ในต่างประเทศก็ยังสามารถดำรงตำแหน่งทางการเมืองในขณะเดียว

กัน แต่ทำหน้าที่คนละบทบาท ซึ่งเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองสำหรับ
ประเทศเหล่านั้น สำหรับประเทศไทย สถาบันยุติธรรมโดยเฉพาะ
ศาล เป็นสถาบันที่เป็นที่เคารพนับถืออย่างยิ่งในเรื่องความสุจริต
และยุติธรรม

חִיטְשֵׁאֲרַת

พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการการเมือง

พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ไว้ไว้ ณ วันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๘

ที่ปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควร มีกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ
การเมือง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำนอง
รัฐสภาฯ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๖ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๔"

มาตรา ๖ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๗ ข้าราชการการเมือง ให้นับบุคคลซึ่งรับราชการ
ในตำแหน่งข้าราชการการเมืองต่อไปนี้

- (๑) นายกรัฐมนตรี
- (๒) รองนายกรัฐมนตรี
- (๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
- (๔) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๕) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
- (๖) รัฐมนตรีว่าการทบวง
- (๗) รัฐมนตรีช่วยว่าการทบวง
- (๘) รัฐมนตรี
- (๙) ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี
- (๑๐) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
- (๑๑) รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
- (๑๒) เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

- (๑๓) รอนเลขมติการแยกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง
- (๑๔) เลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๑๕) เลขานุการประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๑๖) โฉมท.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๑๗) รอนโฉมท.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๑๘) เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
- (๑๙) ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
- (๒๐) เลขานุการรัฐมนตรีว่าการททว.
- (๒๑) ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการททว.
- (๒๒) เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
- (๒๓) ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๕ ให้ถือว่าข้าราชการการเมืองเป็นข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องแบบข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๕ ให้ข้าราชการการเมืองได้รับเงินเดือนและเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

ข้าราชการผู้ซึ่งได้รับบำนาญปกติ ถ้าได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองและไม่ได้บอกเลิกรับบำนาญในขณะที่กำลังเข้ารับราชการใหม่ ให้ได้รับเงินเดือนตามบัญชีท้าย

พระราชบัญญัตินี้ทั้งหนึ่ง และไม่ให้มีมาตรา ๓๕ แต่พระราช-
บัญญัติฉบับแรกมีกำหนดให้พระราชกร ท.ศ. ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติว่าหน้ฉบับแก้ไขราชการ (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๔๘๘ มาใช้บังคับแก่การรับกำหนดเงินมาของราชการ
การเมื่อผู้กลับเข้ารับราชการใหม่

ข้าราชการการเมืองผู้ซึ่งได้รับเงินประจำตำแหน่งหรือเงิน
อื่นใดจากรัฐวิสาหกิจอยู่ไม่มีสิทธิได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่ง
ตามวรรคนี้

การจ่ายเงินเดือนและเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่ง ให้เป็นไป
ตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๖ การแต่งตั้งและการออกจกตำแหน่งของ
รัฐมนตรีให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๗ การแต่งตั้งข้าราชการการเมืองตำแหน่งที่ปรึกษา
นายกรัฐมนตรี ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหาร
ราชการแผ่นดิน ส่วนการแต่งตั้งข้าราชการการเมืองตำแหน่ง
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ
กรุงเทพมหานคร

มาตรา ๘ การแต่งตั้งข้าราชการการเมือง ตำแหน่ง
เลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และผู้ช่วยเลขาธิการ
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพิจารณาเห็น
สมควร และเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะเป็นข้าราชการการเมืองตาม
พระราชบัญญัตินี้ไว้ โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๙ การแต่งตั้งข้าราชการการเมือง นอกจากตำแหน่ง
ที่ระบุไว้ในมาตรา ๘ และมาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด
แต่งตั้งบุคคลซึ่งเห็นสมควร ตามเหตุผลในแผนการเมือง และ
เป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะเป็นข้าราชการการเมืองตามพระราช-
บัญญัตินี้ได้ โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๐ ผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นข้าราชการการเมือง
ตำแหน่งอื่นนอกจากตำแหน่งรัฐมนตรี ต้องมีคุณสมบัติ
ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) อายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี

(๓) เป็นผู้เสียภาษีในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ตามรัฐธรรมนูญชั่วคราวแห่งรัฐไทย

(๔) ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถหรือจิตเห็นเงื่อนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๕) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี

(๖) ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว

(๗) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๘) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก จากรัฐวิสาหกิจ

(๙) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าข้าราชการชั้นราชการพลเรือน หรือตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๖ ข้าราชการการเมือง นอกจากตำแหน่งรัฐมนตรี ออกจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ได้รับอนุญาตให้ลาออก

(๓) ถูกสั่งให้ออก จะเป็นการออกโดยมีความผิดหรือ
ไม่มีความผิดก็ตาม

(๔) คณะรัฐมนตรีก่อนปฏิบัติให้แต่ผู้เดียวออกจากตำแหน่ง
นั้นคณะ หรือรัฐมนตรีเข้าสังกัด หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
มาแทนที่ผู้สั่งแต่ผู้เดียวออกจากตำแหน่ง

(๕) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐

มาตรา ๑๒ ข้าราชการการเมืองตำแหน่งที่ปรึกษานายก
รัฐมนตรีก็ออกจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ได้รับอนุญาตจากนายกรัฐมนตรีให้ลาออก

(๓) นายกรัฐมนตรีมีคำสั่งให้ออก จะเป็นการออกโดย
มีความผิดหรือไม่มีความผิดก็ตาม

(๔) นายกรัฐมนตรีมีคำสั่งแต่ผู้เดียวออกจากตำแหน่ง

มาตรา ๑๓ ให้ นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราช-
บัญญัตินี้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๔ ให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองตาม
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๑ อยู่ใน

วันที่พระราชบัญญัตินี้ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็น
พระราชกฤษฎีกาเรื่องตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้ซึ่งเป็นข้าราชการการเมืองตามวรรคหน้า ไม่มีสิทธิ
ได้รับวิทยาทานสำหรับตำแหน่งตามมาตรา ๕

ผู้บัญชาการทหารบก

สัญญา ชรบศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

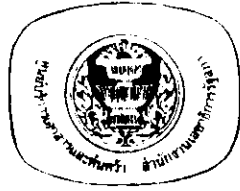
ดำจากหนังสือราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ
เล่ม ๔๖ ตอนที่ ๒๖ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘

บัญชีเงินที่รับไว้ตามหน้ากระดาษแนบนี้

- (๑) บัญชีรัฐบาล เดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท
- (๒) วรรณคดีรัฐบาล รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 รัฐบาลที่ประจำสำนักงานมหาดไทย รัฐบาลที่ว่าการนคร
 รัฐบาลที่ว่าการกระทรวง
 รัฐบาลที่ว่าการนคร นครรัฐบาล เดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท

บันทึกผลการพิจารณา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติบริหารราชการ
กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ....

158

จัดเข้าระเบียบวาระประชุมสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี
ทำหน้าที่สภาพัฒนาการปกครองแผ่นดิน
ครั้งที่ ๔

วันศุกร์ที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๘

สารบัญ

หน้า

๑. คำนำ
  ๒. สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติระเบียบ
บริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ...)
พ.ศ. ....
  ๓. ขอพิจารณา
- ๑
๓
-

คำนำ

คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาถึงการวางรากฐานของการพัฒนาการทางการเมืองไทย ให้อยู่ในแนวทางที่มั่นคงกว่าในอดีต ซึ่งการเช่นนี้ ย่อมขึ้นอยู่กับ การวางรากฐานทางการเมืองกันขึ้นมาใหม่และกำหนดวิธีการ อีกทั้งคัดเลือกตัวบุคคล ที่มีประสิทธิภาพ ความรู้ความสามารถที่ดี เพื่อจะไตร่ตรองกันพิจารณาหาแนวทาง เพื่อให้บรรลุถึงจุดหมาย และวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร อีกทั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครนั้น เป็นผู้ผ่านการยอมรับของประชาชนโดยชนะการเลือกตั้งมาแล้ว

สิ่งที่นำมาพิจารณา ประกอบถึงความสามารถในการบริหารของบุคคลข้างต้นนั้นจะเห็นได้จาก การที่กรุงเทพมหานคร มีจำนวนประชากรถึง ๔.๓ ล้านคน ความสลับซับซ้อนและความยุ่งเหยิงของการบริหารย่อมมีมากมาย ซึ่งต้องอาศัยผู้บริหารที่มีความรู้ความชำนาญสูงมากจึงจะดำเนินการให้สำเร็จด้วยดีเพราะเพียงเขต ฯ เดียวของกรุงเทพมหานคร บางเขตก็มีประชากร

มากกว่าบางจังหวัดเสียอีก ซึ่งแสดงถึงงานอันเป็นภาระที่ผู้บริหาร
ต้องรับผิดชอบทั้งหมด

สืบเนื่องจากข้างต้นที่กล่าวมาแล้วนั้น ผู้บริหาร
กรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสมาชิก
สภากรุงเทพมหานคร ต่างก็มีความสมบัติเหมาะสมที่จะเป็นผู้มีสิทธิได้
รับการแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน เพื่อพิจารณา
วางรากฐานวัฒนธรรมทางการเมือง และการปกครองที่ดีและ
เหมาะสมของประเทศไทยในอนาคต

สารสำคัญขอพระราชทานพระราชนิพนธ์
ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร
(ฉบับที่...) พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๐๘

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนด
ให้สภาพัฒนาการปกครองแผ่นดิน มีหน้าที่แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ
เพื่อวางรากฐานการปกครองที่เหมาะสมแก่ภาวะทางการเมือง
เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทย และสภาพัฒนาการปกครองแผ่นดิน
จะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ
ได้ สภาพัฒนาการปกครองแผ่นดิน จะต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่ง
ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาการ หรือเป็น

ผู้มีประสิทธิภาพในการประกอบการต่าง ๆ จึงสมควรให้พระราช
 ภารกรรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรรุงเทพมหานคร และสมา
 ชิกสภากรรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นผู้มีประสิทธิภาพในการบริหารและ
 การปกครองท้องถิ่น มีสิทธิได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปการ
 ปกครองแผ่นดิน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติขึ้น

สาระสำคัญ

สมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน สามารถเป็น
หรือรับสมัครเลือกตั้ง เป็นผู้ว่าราชการกรรุงเทพมหานคร และรอง
 ผู้ว่าราชการกรรุงเทพมหานครได้

สามารถรับเงินตอบแทนได้ ในเมื่อได้รับการดำรง
 ตำแหน่งกรรมการสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน

ระหว่างที่เป็นสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน
 นั้นก็ยังคงดำรงตำแหน่งสมาชิกสภากรรุงเทพมหานคร และมีสิทธิ
 สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภากรรุงเทพมหานครใน ๓ ปี ข้างหน้าได้
 เช่นเดิม

ข้อพิจารณา

๑. ผู้ที่เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และผู้ว่ากับรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นั้น ถ้าได้รับการแต่งตั้งให้เป็นสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินด้วย น่าจะเป็นผลให้ต้องรับภาระหลายด้าน และงานหนักมากขึ้น เนื่องจาก ต้องรับผิดชอบถึงสองสภา ยิ่งกรณีของผู้ว่าและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะมีปัญหาเพิ่มขึ้น เพราะภาระการแก้ปัญหาของประชาชน ในกรุงเทพมหานครอันเกี่ยวกับบริการสาธารณะด้านต่าง ๆ ก็ต้องแก้ไข ช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา จึงน่าจะเกรงว่า ประสิทธิภาพในการบริหารงานจะค่อยลงไป

๒. พิจารณาอีกมุมหนึ่ง ทำให้การประสานงานนโยบาย เป็นไปอย่างดีระหว่างสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินกับสภากรุงเทพมหานคร เพราะต่างฝ่ายต่างก็เข้าใจในนโยบายของชาติได้ ในโอกาสเดียวกัน

๓. เนื่องจากสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ตลอดจนรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นั้น

เป็นผู้ที่ผ่านความเห็นชอบมาจากประชาชนแล้ว โดยได้รับการเลือกตั้ง
 ครั้งนั้น จึงอยู่ในฐานะที่เหมาะสมของการนิติบัญญัติแห่งชาติ โดยเป็น
 ผู้แทนของประชาชน ส่วนหนึ่งมีส่วนร่วมในทางการเมือง ของ
 ประเทศ

๕. ทั้งผู้ว่า และรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและ
 สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ต่างก็เป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพทางด้าน
 บริหารและนิติบัญญัติมาแล้วพอสมควร จึงสมควรที่จะ เป็นผู้มีส่วนร่วม
 ในการเสนอความคิดริเริ่มต่อสภา ในการวางรากฐานทางการเมือง
 โดยอาศัยประสิทธิภาพเป็นแนวทางของการวางพื้นฐานที่ดีได้

บันทึกผลการพิจารณา

